

INTEGROVANÁ ROZVOJOVÁ STRATEGIE RAKOVNICKA

„JAK ŽÍT NA RAKOVNICKU“

PŘÍPRAVA NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007 – 2013

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA
RAKOVNICKO

Místní akční skupina Rakovnicko,
občanské sdružení
říjen 2007

1. Úvod

Strategie rozvoje regionu se zaměřuje na jednotlivé aktivity, které je možné podporovat na území Rakovnicka. Strategie definuje s ohledem na potřeby obcí, mikroregionů a celého regionu typy činností, které je vhodné rozvíjet a jakým způsobem. Podle potřeb jednotlivých částí regionu a cílových skupin (veřejného sektoru, neziskové sféry, podnikatelských subjektů) identifikuje priority budoucího rozvoje regionu.

2. Struktura strategie

Strategie je členěna do čtyř úrovní:

Vize → Priority → Opatření → Aktivity

Vize je dlouhodobý společný cíl, kam je zapotřebí celý region dovést. Jde o vytvoření podmínek pro plně hodnotný a udržitelný život na Rakovnicku.

Priority vychází z celkové vize strategie, přičemž ta je naplňována prostřednictvím jednotlivých prioritních oblastí. Priority tvoří v podstatě samostatné a ucelené problémové oblasti, které je třeba v regionu řešit. Vedle vize byly před zahájením procesu přípravy a projednávání strategie představeny rovněž priority, které navazují na dříve zpracované rozvojové dokumenty v regionu i na úrovni kraje. Podkladem pro stanovení priorit byl kancelář Svazku měst a obcí Rakovnicka dokonale zmapovaný potenciál v dokumentech „Analýza cestovního ruchu regionu Rakovnicko“ a „Analýza uchazečského území Místní akční skupiny Rakovnicko“.

Opatření rozčleňují stanovené priority. Definují soubor činností, které je zapotřebí navzájem realizovat, aby byla naplněna celá priorita. U jednotlivých opatření je stručná definice popisující problém – současný stav, který je zapotřebí řešit prostřednictvím souboru činností – aktivit, tedy navržený cílový stav – zlepšení situace.

Aktivity jsou rámcovým návrhem možných řešení k naplnění celého opatření. Realizací aktivit tedy dochází ke splnění cíle opatření. Aktivity v této úrovni představují už poměrně konkrétní projektové záměry či projekty. V procesu přípravy a projednání strategie rozvoje představují soupis námětů a potřeb, kterými lze eliminovat problémový stav.

Mezi priority strategie byl zařazen také soubor opatření a aktivit, které směřují k definici a vymezení postavení MAS Rakovnicko, o. s. jako subjektu usilujícího o realizaci strategie rozvoje Rakovnicka v partnerském prostředí regionálních subjektů.

Vize strategie

Vize strategie Rakovnicka vyjadřuje společný cíl, kterého by mělo být dosaženo postupným plněním aktivit strategie do konce její časové osy, to znamená do roku 2013.

NÁM A JIM

"NÁM" znamená zajistit pro obyvatele Rakovnicka kvalitní prostředí pro život. Pod kvalitním prostředím si lze představit zdravou krajinu, kterou místní obyvatelé využívají jako ekonomický nástroj a místo pro odpočinek a prostředí, které je zapotřebí ochránit pro budoucí generace. Ke kvalitnímu životu potřebují obyvatelé regionu fungující technickou a dopravní infrastrukturu, na jejichž základě je možné vesnice udržet životaschopné. Vedle toho je pro život na venkově nezbytná občanská vybavenost a služby. Součástí kvalitního životního prostředí je i bohatý spolkový život, celoroční vyžití v oblasti kultury, sportu a volného času.

"JIM" znamená nabídnout turistům a návštěvníkům tohoto regionu kvalitní prostředí - atraktivní místo pro rekreaci a trávení volného času. Představuje to vybudovat pro ně turistickou infrastrukturu, nabízet kvalitní a dostupné základní i doplňkové služby cestovního ruchu, poskytovat dostatek informací a zajišťovat řadu dalších aktivit, které povedou k rozvoji cestovního ruchu na Rakovnicku ve spolupráci se všemi zainteresovanými subjekty.

Návrh strategie rozvoje Rakovnicka pro období 2007 - 2013 zpracovala kancelář Svazku měst a obcí Rakovnicka jako aktivitu projektu "Rakovnicko. Společně". Realizaci dalších aktivit tohoto projektu, zejména pracovních schůzek členů MAS Rakovnicko a dalších partnerů, byl tento návrh dále doplňován a vytvořil tak na konci projektu osvojování schopností podklad pro konečný dokument.

3. Informace o předkladateli IRS

Název MAS: Místní akční skupina Rakovnicko, občanské sdružení
Sídlo MAS: Husovo náměstí 27, 269 01 Rakovník, kancelář MAS Poštovní 20, Rakovník
Telefon, fax: +420 313 511 657
E-mail: mas@rakovnicko.info
Web: mas.rakovnicko.info
Právní forma: občanské sdružení
IČ: 27029646

4. Zpracovatel strategie

Název: Svazek měst a obcí Rakovnicka
Sídlo: Husovo náměstí 27, 269 18 Rakovník
Telefon, fax: +420 313 511 657
E-mail: region@rakovnicko.info
Web: www.rakovnicko.info
Právní forma: svazek obcí
IČ: 71190350

5. Představení oblasti

5.1 Obecný popis

Okres Rakovník leží v západní části kraje, má tvar lichoběžníku. Hranice na severu, východě i jihu tvoří přirozené útvary – terénní předěly, lesy, řeka. Pouze západní hranice není výrazná podle přírodních útvarů. Na východě a jihovýchodě sousedí okres s okresy Kladno a Beroun, na jihu a západě s okresy Rokycany a Plzeň-jih v západních Čechách a na severu s okresem Louny v severních Čechách.

Povrch rakovnického území tvoří převážně mírně zvlněné plošiny a pahorkatiny. Na severu vystupuje plošina Džbán až do nadmořské výšky 535 m. Střed tvoří Rakovnická pánev s průměrnou výškou kolem 350 m, kterou na západě, jihu a východě obklopuje Rakovnická plošina přesahující nadmořskou výšku 500 m. Na jihovýchodě se rozkládá Křivoklátská vrchovina prolomená hlubokým údolím řeky Berounky se strmými a místy skalnatými svahy. Zde leží i nejvyšší bod okresu vrch Vlastec - 612 m n.m. Nejnižše položeným místem je koryto Berounky u Račic – 224 m n. m.

Svojí rozlohou 930 km² zaujímá okres Rakovník 4. místo ve Středočeském kraji a 8,4 % z jeho rozlohy, ale jeho hustota osídlení 58 obyvatel na km² jej charakterizuje jako okres nejniřději

osídlený nejen v rámci kraje, ale i v rámci republiky. K 1. lednu 2004 náleželo do okresu Rakovník 84 obcí, ve kterých žilo 54 271 obyvatel, 26 616 mužů a 27 655 žen. Ve dvou městech okresu – Rakovníku a Novém Strašecí žilo 39,7 % všech obyvatel, přičemž město Rakovník mělo 16 473 obyvatel. Průměrný věk obyvatel okresu Rakovník činil 39,7 roku, což odpovídá průměru kraje, hodnota indexu stáří 94,7 je vyšší než průměr kraje a dokládá, že v okrese žije více obyvatel v předproduktivním věku než ve věku poproduktivním.

Rakovnicko je v republice známé svým chemickým a keramickým průmyslem. Chemický průmysl je reprezentován výrobou pracích prášků a čistících prostředků, keramický průmysl je spojen s továrnou RAKO, a. s. K největším zaměstnavatelům v okrese patří v současnosti i firma VALEO AUTOKLIMATIZACE, s.r.o.

Zemědělství v severní a střední části okresu má díky kvalitním půdám červenicím ideální podmínky pro pěstování chmele. Chmelařství má také na okrese dlouholetou tradici. V jižní části okresu na písčitéch půdách se pěstují brambory a obilí.

Podle výsledků SLDB 2001 činil podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva na celkovém počtu obyvatel 50,2 %, míra ekonomické aktivity u mužů (67,7 %) i žen (52,4 %) byla o více než jeden a půl procentního bodu pod průměrem kraje. Největší počet ekonomicky aktivních osob působil v průmyslu. Případlo na něj 28,3 % ekonomicky aktivních, tento podíl měl v porovnání s předchozími lety klesající tendenci, ovšem ne tak výraznou jako ve většině ostatních okresů kraje. Naopak v odvětví zemědělství a lesnictví byla klesající tendence velice výrazná, podíl pracujících zde klesl z 24,9 % v roce 1980 až na 7,9 % z ekonomicky aktivních. Naopak stoupající podíl zaměstnaných vykazuje stavebnictví a terciální sféra. Relativně nejvyšší podíl žen pracuje v odvětvích školství, kultury, zdravotnictví a sociální oblasti. Podíl žen na celkovém počtu ekonomicky aktivních osob v těchto odvětvích přesahuje v souhrnu 80 %.

V roce 2003 byl okres Rakovník s průměrnou mzdou 15 757 Kč v porovnání s ostatními okresy kraje na devátém místě, proti průměrné mzdě v kraji byla průměrná mzda na okrese Rakovník nižší o více než 1 300 Kč.

K 31. 12. 2006 bylo v rámci okresu Rakovník evidováno 2151 uchazečů o zaměstnání, což představuje registrovanou míru nezaměstnanosti 10,54 %. To znamená, že je o málo vyšší než je průměrná nezaměstnanost v kraji, ale o téměř 2,4 procentního bodu nižší než nezaměstnanost v republice.

Školství je v okrese zastoupeno sítí základních škol, učilišť a středních škol. Střední odborné vzdělání lze získat ve 4 školách, střední všeobecné vzdělání na gymnáziu v Rakovníku nebo Novém Strašecí.

Přírodní krásy a památky Rakovnicka poskytují velké možnosti pro aktivní turistický ruch. Téměř celé Rakovnicko je oblastí poměrně silné individuální rekreace.

Nejvýznamnější historickou památkou je hrad Křivoklát, vynikající příklad středověké obytné a pevnostní stavby. Vznikl jako raně gotický hrad v letech 1250 – 1270. Další je zřícenina hradu Krakovce, odkud se v roce 1414 vydal do Kostnice Jan Hus. V lánské oboře jsou rozvaliny hradu Jívno.

Nejvíce památek se nachází v Rakovníku. Je to např. gotický kostel sv. Bartoloměje s pískovcovou kazatelnou z roku 1504 od M. Rejska – pozoruhodné dílo vladislavské gotiky. Zachovaly se zbytky městského opevnění, hřbitovní kaple sv. Rocha, kostelík sv. Jiljí a další památky.

Význam pro celou zemi má zámek v Lánech, který se stal od roku 1921 trvalým sídlem našich prezidentů. Jako první prezident zde pobýval T. G. Masaryk, a to až do své smrti 14. 9. 1937. Na zdejším hřbitůvku je také pochován spolu se svou ženou Charlottou a synem Janem.

Na okrese se rozkládá chráněná krajinná oblast Křivoklátsko, které bylo vyhlášeno za biosférickou rezervaci UNESCO. V rámci pahorkatin až nižších vrchovin střední Evropy jde o mimořádně zachovalé, převážně lesní území s bohatou květenou i zvířenou a řadou významných geologických a geomorfologických objektů.

5.2 Geografie

Území Rakovnicka náleží jako součást Středočeského kraje do Poberounské soustavy Českého masivu, kterou na tomto území tvoří tyto celky:

- Křivoklátská vrchovina (východní a jihovýchodní část);
- Rakovnická pahorkatina (západní a severozápadní část);
- Kralovická a Plaská pahorkatina (jihozápadní část);
- Džbán (severní a severovýchodní část).

Jádrem území regionu je Rakovnická kotlina s okolní bezlesou pahorkatinou včetně vyššího, zčásti lesnatého Jesenicka na západě, nejvyšší části Džbánu na severu a lesnatého Křivoklátska na jihu až východě. Větší část tohoto území odvodňují do Berounky Rakovnický potok a Klíčava, Berounka sama protéká regionem od ústí Javornice po ústí Vůznice, po nichž zčásti probíhá jihozápadní, respektive východní hranice regionu. Nejvyšším bodem je Vlastec na Křivoklátsku (612 m) u obce Skryje, rovněž nejvyšší body Jesenicka slabě přesahují 600 m (Lhotský vrch 605,7 m), tabule na Džbánu dosahuje 536 m, nejnižší bod na Berounce u Račic leží ve 220 m. Průměrné výšky se pohybují mezi 300 a 500 m.

Rakovnicko se nachází v západní okrajové části Středočeského kraje. V rámci členění Středočeského kraje na regiony hraničí s Kladenskem, Slánskem, Berounskem a Hořovickem. Podle okresního členění jsou sousedními okresy Kladno a Beroun. Zbývající hranici Rakovnicka tvoří Ústecký kraj (regiony Lounsko a Žatecko) – okres Louny, Plzeňský kraj (regiony Kralovicko a Rokycansko) – okresy Plzeň – sever a Rokycany.

Vazba Rakovnicka na sídelní aglomeraci Prahy je poněkud slabší než v případě regionů či okresů blíže položených k hlavnímu městu. Přesto tato skutečnost významně ovlivňuje ekonomiku regionu. Do pražské středočeské aglomerace patří 38 % obcí kraje s více než 46 % obyvatel. Toto území vytváří zázemí hlavnímu městu funkční zázemí (zdroj pracovní síly, doplnění struktury pražské průmyslové výroby, zásobování Prahy potravinářskými výrobky, poskytnutí rekreačního potenciálu pro obyvatelstvo Prahy. Vazbu regionu na hlavní město představuje přes vzdálenější polohu i dopravní síť spojující Rakovnicko s Prahou (především v podobě silnice I/6 Praha – Karlovy Vary). Nevýhodou pro Středočeský kraj a Rakovnicko je dosavadní nevyváženost vztahu Prahy a Středočeského kraje jako turistických destinací. V tomto vztahu hraje Středočeský kraj (jako turistický region Okolí Prahy) periferii hlavního města.

Rakovnicko je z pohledu členění podle okresů z hlediska rozlohy (930,3 km²) čtvrtým největším v rámci Středočeského kraje. Počtem obyvatel (54 351 - rok 2005) a také podle ukazatele hustoty obyvatelstva (58,2 obyvatel na km²) je okres Rakovník nejmenším ve svém kraji. Ve dvou městech okresu – Rakovníku a Novém Strašecí žilo 39,7 % všech obyvatel, přičemž město Rakovník mělo 16 473 obyvatel. Průměrný věk obyvatel okresu Rakovník činil 39,7 roku, což odpovídá průměru kraje, hodnota indexu stáří 94,7 je vyšší než průměr kraje a dokládá, že v okrese žije více obyvatel v předproduktivním věku než ve věku poproduktivním.

Hustota zalidnění území regionu Rakovnicko ve srovnání s hodnotami Středočeského kraje - 103, České republiky – 131, Evropské unie - 118 obyvatel na km² je podstatně nižší než ve srovnání s těmito vyššími územními úrovněmi.

Počet obcí v okrese Rakovník je 84, z toho 2 mají statut města (pouze tato sídla mají nad dva tisíce obyvatel), počet částí obcí je 144, počet katastrálních území 123. Ve městech žije 41,2 % obyvatel. Mezi největší územní sídla regionu podle rozlohy patří Pavlíkov, Jesenice a Lány. Nejmenší rozlohu mají Smilovice. Nejmenší počet obyvatel má obec Švihov.

5.3 Hospodářství

Produkční základna a ekonomický rozvoj

Rakovnicko vykazuje v průmyslu a stavebnictví stejný podíl zaměstnanců jako Středočeský kraj, v zemědělství je nad průměrem kraje a ve službách naopak pod průměrem. V sektoru služeb je však růst podílu nejvyšší.

Rakovnicko nepatří mezi nejvíce dynamicky rozvíjející se regiony Středočeského kraje podle kvantitativních ukazatelů. Z hlediska ukazatele průměrných tržeb průmyslových podniků se však Rakovnicko řadí mezi největší. Rozvoj Rakovník ve velké míře předurčují tři velké průmyslové společnosti (Binding Brauerei A.G. – Královský pivovar Krušovice a. s., Lasselsberger Holding International – RAKO, a. s., Rakovník, Procter and Gamble – Rakona a. s., Rakovník), které však mohou být významně ovlivňovány globálními vlivy.

Infrastruktura

Dopravní systém regionu Rakovnicko (silniční a železniční doprava) je podstatně ovlivněn vazbou na polohu Prahy, jako hlavního města České republiky a sídla Středočeského kraje, sousedstvím s Plzeňským a Ústeckým krajem, návazností (blízkostí) na Karlovarský kraj, který je právě z hlavního města České republiky přístupný po komunikaci I. třídy vedoucí přes celé území regionu (od východní až po západní hranici). Vzhledem k méně příznivé poloze územního obvodu regionu Rakovnicko v rámci Středočeského kraje lze konstatovat, že jeho dostupnost je na dobré úrovni. Z vysokého počtu obcí na území regionu Rakovnicko lze dovodit, že má i hustou silniční síť. Z nichž vysoce zatížené jsou silnice I. třídy a některé silnice II. třídy, které sídlu regionu - městu Rakovníku zajišťují dostupnost do sídel nacházejících se na území jiných regionů, respektive krajů a také do druhého města územního obvodu regionu Rakovnicko – Nového Strašecí. Zásadním negativem dopravního systému územního obvodu regionu Rakovnicko je nedokončení přeložky silnice I/6 (stavba silnice R6), absence dopravního objezdu Rakovníka a nedostatečné propojení s významnými středočeskými městy. Na zajišťování dopravní obslužnosti obyvatelstva na území regionu Rakovnicko má podstatný vliv i Svazek pro dopravní obslužnost obcí Rakovnicka.

Vybavenost regionu Rakovnicko technickou infrastrukturou je ve všech oblastech (zásobování pitnou vodou, odvádění splaškových vod a jejich následné čištění, zásobování zemním plynem) nižší než průměrné hodnoty Středočeského kraje. Pro územní obvod regionu Rakovnicko je zpracován Program rozvoje vodovodů a kanalizací územního celku

Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Územní obvod regionu Rakovnicko je charakteristický vysokým podílem obcí, ve kterých žije 60 % obyvatelstva. Tento fakt je jedním z důvodů nedostatečné vybavenosti regionu technickou infrastrukturou. Ve srovnání s údajem za Středočeský kraj má region Rakovnicko nižší podíl rozlohy zemědělské půdy, avšak vyšší podíl počtu zaměstnanců v zemědělství. Z celkového počtu pracovníků v zemědělství jich je více než tři čtvrtiny zaměstnanců, více než desetinu tvoří soukromě hospodařící rolníci (včetně rodinných příslušníků) a přibližně stejné množství je členů zemědělských družstev.

V celorepublikovém srovnání je Středočeský kraj charakteristický vyšší rozlohou zemědělské půdy a vyšším počtem zaměstnanců v zemědělství. Z celkového počtu pracovníků v zemědělství je více než polovina zaměstnanců, čtvrtina členů zemědělských družstev a přes desetinu tvoří soukromníci.

Z hlediska meziročních hodnot růstu v živočišné a rostlinné výrobě nedosahuje Rakovnicko průměrných hodnot Středočeského kraje.

Provedení porovnatelnosti regionu Rakovnicko s regiony Evropské unie je obtížné především vzhledem k rozdílným v použitých metodikách, ale také proto, že parametry regionu jako součásti Středočeského kraje jsou částečně ovlivněny hlavním městem České republiky, jehož nejdůležitější parametry (hrubý domácí produkt / obyvatelstvo) dosahují hodnot nad průměrem členských zemí Evropské unie, přičemž stejné parametry celého Středočeského kraje jsou podprůměrné.

5.4 Historie, vývoj osídlení

Na území Rakovnické kotliny (části Rakovnické pahorkatiny) se rozkládala pravěká sídelní komora. Jde o území, které leží relativně vysoko – okolo 400 m nad mořem. Na jihu je kotlinina omezena Kralovickou pahorkatinou, na východě Křivoklátskou vrchovinou, na severu vrchovinou Džbán a na západě Jesenickou pahorkatinou. Geologicky jde o plošinu z mladých sedimentů (sprašové hlíny a částečně písky), nepravidelně uložených na jílovém podloží permokarbonského stáří. Okraje Rakovnické kotliny se výrazně zvedají, asi o sto metrů. Její území o rozloze kolem 200 km² je klimaticky i půdně příhodné, odedávna poměrně vhodné pro zemědělství. Od Žatecké pánve ji pak oddělují severozápadní výběžky Rakovnické pahorkatiny.

Osu Rakovnické kotliny tvoří Lišanský potok, po soutoku pak potok Rakovnický, a to ve směru severozápad – jihovýchod, na spojnici mezi Ohří a Berounkou. Podle této osy jsou v podstatě orientovány i hlavní doklady pravěkého a raně středověkého osídlení, které převážně souvisí s osídlením Žatecké pánve na severu, odkud pravěké komunity prováděly v různých dobách kolonizaci Rakovnické kotliny. Z tohoto období jsou známy ještě další směry, z nichž byla tato kotlinina obývána, například v mladším neolitu z jihozápadu přes Plzeňsko až z Bavorska nebo ve střední době bronzové z jižních či jihozápadních Čech. Dále pak byly osídlovány nevelké ostrůvky sprašových sedimentů na výše položených a velmi málo úrodných plošinách Křivoklátské vrchoviny a Kralovické pahorkatiny.

Osídlení Rakovnické kotliny je možné rozdělit zhruba do tří větších celků: období lovců a sběračů (paleolit), pravěkých zemědělců (neolit až doba stěhování národů, tj. od 5. tisíciletí př. n. l. až do 5. století n. l.) a raně středověké osídlení. Hustota pravěkého obyvatelstva se omezovala na půdy s vyšší bonitou ve středu a zejména na severní až severozápadní části Rakovnické kotliny, především pod ochranou strmých svahů Džbánu od severu. Intenzita pravěkého a raně středověkého osídlení velmi kolísala, nejsilnější byla v neolitu a v mladší době bronzové.

5.5 Kultura

Na kulturní funkci regionu má významný vliv nabídka kulturních zařízení v Praze. Růst významu ročně opakujících se kulturních a společenských akcí v obcích, které z lokálního významu získávají, díky zájmu návštěvníků z jiných obcí a regionů, regionální až nadregionální charakter. Jde především o oslavy tradičních svátků, přehlídky, koncerty, divadelní představení, oslavy výročí, dále plesy, bály, karnevaly apod.

Kultura je významnou oblastí využitelnou pro cestovní ruch a tvořící základ nabídky volnočasových aktivit. Muzea, galerie, výstavní a pamětní síně přibližují návštěvníkům život, zvyky, dějiny a

historické prostředí regionu. Kulturní instituce působící v regionu rozšiřují nabídku pro návštěvníky a obyvatele regionu formou pořádání kulturních akcí. Velký význam pro zviditelnění regionu má zapojení místních sdružení a obyvatel, kteří se zabývají kulturními aktivitami (divadelní, hudební, taneční, folklórní soubory, zájmové kroužky, subjekty poskytující psychosociální služby).

5.6 Obyvatelstvo a sociální oblast

Pro území regionu je charakteristický velký počet venkovských sídel – dominuje vesnický urbanismus, převažuje zemědělská výroba, průmysl je soustředěn převážně v Rakovníku, jako spádovém centru. Region disponuje vysokým potenciálem kulturního dědictví, z hlediska přírody leží na 1/3 jeho území cenné a poměrně v původním stavu dochované území CHKO Křivoklátsko. Venkovské území není postiženo průmyslovou industrializací, výrazně je ovlivněno intenzivní zemědělskou výrobou v některých svých částech. S vyšším podílem zemědělské výroby souvisí i vyšší zaměstnanost v tomto odvětví. Z hlediska produkční základny je výrazněji zastoupen průmysl spotřební chemie, strojírenství (automobilový průmysl), keramický průmysl. Stupeň technické vybavenosti území (zejména v oblasti vodního hospodářství) je na velmi nízké úrovni.

Z hlediska populace vykazuje region záporné hodnoty demografického vývoje (úbytek obyvatelstva). Region nedisponuje vhodným potenciálem pro rozvoj produkční základny.

Služby v oblasti sociální péče napomáhají řešit sociální situaci občanů souborem aktivit, jejichž cílem je umožnit jim v první řadě pobyt ve svém vlastním domácím prostředí a které mají především umožnit těmto občanům zůstat co nejdéle v jejich vlastním domácím prostředí a zajišťovat své životní potřeby samostatně nebo za pomoci své rodiny. V tomto případě jde o služby terénní, poskytované pečovatelskými službami, kterou zajišťují místní samosprávy (Rakovník).

V případě zhoršení zdravotního stavu a soběstačnosti občana, kterému nelze zajistit potřebnou péči v domácím prostředí, přichází na řadu poskytnutí sociálních služeb v zařízeních určených k sociální péči. Sem patří zařízení rezidenčního typu – domovy důchodců, penziony pro důchodce a ústavy sociální péče pro dospělé a mládež (typy podle druhu zdravotního postižení) a chráněné bydlení. Na území regionu se v největší míře jedná o zařízení, jejichž zřizovatelem je Středočeský kraj (příspěvkové organizace). Ve zbývajících případech se jedná o domy s pečovatelskou službou - zařízení obcí, v nichž sociální péči zajišťuje Středisko sociálních služeb Rakovník, jako zařízení Středočeského kraje. V regionu dále aktivně pracuje společnost Ráček (nestátní nezisková organizace), formou denního stacionáře pro mentálně a zdravotně postiženou mládež a dospělé (20 osob). Ráček má ve správě chráněný byt s částečnou asistenční službou. Na území regionu (Roztoky) se dále nachází Ústav sociální péče hlavního města Prahy se sídlem na zámku Leontýn.

Srovnání mezi roky 1990 a 2000 – nepříznivý demografický vývoj. Dlouhodobý úbytek obyvatelstva přirozenou měnou vlivem nízké porodnosti a vyšší úmrtnosti (zvyšující se průměrný věk populace). Migrační saldo – v rámci kraje přírůstek obyvatel (rozšiřování pražské aglomerace na území okresů Praha – východ a Praha – západ).

Podle ukazatelů rozlohy a počtu obyvatel patří Rakovnícko mezi největší okresy, počtem obyvatelstva se řadí mezi nejmenší. Z těchto ukazatelů vyplývá i velmi řídké osídlení regionu ve srovnání s ostatními okresy. Podle průměrného věku se řadí Rakovnícko mezi mladší regiony. Rakovnícko má nejmenší podíl obcí se statutem města. Ze sledovaných ukazatelů lze dovodit, že Rakovnícko má výrazně venkovský charakter.

Region Rakovnicko je charakteristický vysokým počtem obcí do 2000 obyvatel – 97,6 % (Středočeský kraj – 93,2 %), ve kterých žije 40 % obyvatel regionu (Středočeský kraj – 40 %, Česká republika – 19 %, rok 2001).

Přirozená měna dosahuje ve všech sledovaných územích v různých časových obdobích záporných hodnot. V porovnání mezi přirozenou měnou a migračním saldem byly v období 1991 až 2001 hodnoty ve Středočeském kraji kladné, avšak v regionu za toto období ubylo v rámci kraje nejvíce obyvatel (porovnání uvedené v Programu rozvoje kraje. Porovnáním hodnot za rok 2001 a 2002 bylo zjištěno, že jak na území celého regionu, tak i v jednotlivých svazcích obcí (mikroregionech) je přirozená měna záporná a v regionu Novostrašsko je záporné i migrační saldo. Největší přírůstek obyvatel lze v tomto období vysledovat v regionu Kněžvesko, díky výrazné migraci a v přepočtu nižší záporné hodnotě přirozené měny (úbytku).

V produktivním věku jsou v regionu podobně jako ve Středočeském kraji a České republice téměř dvě třetiny obyvatelstva. Podíl obyvatelstva v kategorii 0 – 14 let je výrazně nižší než podíl obyvatelstva v mimoproduktivním věku. Podíl obyvatelstva do 15 let od roku 1991 má klesající tendenci. Region patří v rámci kraje mezi oblasti s vyšším indexem stáří (poměr mezi kategorií 60+ a 0 – 14 let).

Podle statistického zjišťování prováděného v rámci Programu rozvoje kraje patří region mezi území s nejnižším podílem středoškoláků a vysokoškoláků mezi obyvatelstvem starším 15 let.

Podíl středoškolsky vzdělaných lidí v regionu na obyvatelstvu starším 15 let je 25,9 %, Středočeský kraj vykázal hodnotu 26,6 % a Česká republika 27,1 %.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí v regionu na obyvatelstvu starším 15 let je 5,7 %, Středočeský kraj vykázal hodnotu 8,2 % a Česká republika 10,2 %.

V rámci Středočeského kraje jsou hodnoty regionu nejnižší.

5.7 Životní prostředí

Úroveň emisí znečišťujících látek je základním ukazatelem kvality životního prostředí a je významným ukazatelem pro rozvoj cestovního ruchu. V krajském srovnání nejsou hodnoty Středočeského kraje extrémně vysoké. Mezi nejvyšší v ČR patří emise uhlovodíků. V případě ostatních emisí zaujímá Středočeský kraj 6. místo. Ze sousedních krajů je horší situace v Ústeckém kraji. Rakovnicko se řadí mezi okresy s nejnižšími emisními limity. Přepočet kg na obyvatele vyznívá na Rakovnicku nepříznivě díky nízkému počtu obyvatel.

Na území regionu Rakovnicko je kvalita ovzduší sledována na stacionární stanici Českého hydrometeorologického ústavu v Kněževsi. Podle jednotlivých tříd kvality ovzduší a zjištěných hodnot v posledním období je možné území regionu zařadit do I. třídy – čisté – téměř čisté ovzduší, kromě severovýchodu a okrajových částí přiléhajících k regionu Kladensko a území města Rakovník (patří do II. třídy – mírně znečištěné ovzduší).

Do seznamu obcí s překročeným limitem pro ochranu zdraví lidí a seznamu území pro ochranu vegetace s překročením limitní hodnoty není Věstníkem Ministerstva životního prostředí zařazena žádná obec regionu.

Další zvyšování kvality v ovzduší je řešeno v Programu snižování emisí a emisí znečišťujících látek na území Středočeského kraje, který je členěn na další dílčí programy:

- program snižování emisí SK;
- program ke zlepšení kvality ovzduší SK;
- program ke snížení emisí látek ohrožujících klimatický systém Země
- krajský program snižování emisí z energetiky.

Dosahování cílů vytyčení ve výše zmíněných programech dojde k výraznému zlepšení kvality ovzduší i na území regionu Rakovnicko. Na území regionu je kvalita ovzduší ovlivněna nejvíce automobilovou dopravou, energetickými a chemickými podniky, které se nacházejí mimo jeho území.

Mezi nejvýznamnější vodní toky regionu patří:

Berounka, Rakovnický potok, Zbirožský potok (hranice regionu – Skryje), Javornice, Klíčava, Loděnice (Kačák).

Záplavová území (Q_{100}) stanovená na úsecích vodních toků:

Berounka (říční km 19,900 – 48,300; 47,200 – 63,100; 63,210 – 81,106);

Javornice (říční km 19,500 - 28,348);

Rakovnický potok (říční km 0,000 – 48,000).

Vodní nádrže

Vodárenská nádrž Klíčava (postavena 1949 – 1955) – významný zdroj pitné vody pro zásobování Kladenska, záložní zdroj pro skupinový vodovod Kladno – Slaný – Kralupy nad Vltavou – Mělník, retenční význam pro území, zaručený stálý odběr 150 l/s.

Objem: stálý	373.000 m ³
užitkový	7,927.000 m ³
retenční	600.000 m ³
celkový ovladatelný	8,900.000 m ³
neovladatelný	1,530.000 m ³

Zatopená plocha maximální 71,40 ha

Plocha povodí 80,11 km²

Význam z hlediska povrchových vod v území mají rovněž rybníky na horním toku Rakovnického potoka u Jesenice (Velký rybník – 41 ha), horní tok Loděnice u Třtice (Bucký rybník – 20 ha, Červený rybník – 20 ha)

Výhledová je výstavba vodní nádrže Javornice (do roku 2020) podle Směrného vodohospodářského plánu (schválený 1988), zavlažovací funkce.

Stav povrchových vod – znečištění vodních toků ovlivňuje nevyhovující a místy neexistující způsob čištění komunálních a průmyslových odpadů, používání hnojiv v zemědělské prvovýrobě. Na území regionu je řeka Berounka zařazena do znečištěných toků (Skryje, Roztoky - kvalita IV podle klasifikace Českého hydrometeorologického ústavu), Rakovnický potok je zařazen do velmi silně znečištěných toků (Dolní Chlum - kvalita V).

Řeka Berounka již na území Rakovnicka přitéká znečištěna vlivem zdrojů v horních částech povodí. Hlavním zdrojem znečišťování tohoto vodního toku jsou nečištěné, respektive nedostatečně čištěné odpadní vody z obcí a průmyslu.

Oblast vodního hospodářství zahrnuje zásobování pitnou a užitkovou vodou obyvatelstva, průmyslu a zemědělství, odvádění a čištění splaškových odpadních vod a odvádění a likvidaci dešťových vod.

Vodní hospodářství regionu ovlivňuje existence velkého počtu sídel, tvořícího poměrně rozptýlenou zástavbu. Splnění požadavků na kvalitu bydlení však předpokládá napojení na odpovídající technickou infrastrukturu – veřejné vodovody a kanalizace s následným čištěním splaškových odpadních vod v čistírnách odpadních vod (ČOV).

Výstavba vodovodů, kanalizací a ČOV v obcích regionu představuje jednu z jeho nejvýznamnějších priorit. Uskutečnění tohoto záměru zajistí zvýšení kvality bydlení, života a zdraví obyvatel jednotlivých obcí a zlepšení životního prostředí.

Pro území regionu byl zpracován Program rozvoje vodovodů a kanalizací – okres Rakovník (Hydroprojekt Praha 1993) obsahující údaje o existujících a navrhovaných zařízeních pro zásobování pitnou vodou, kanalizací a ČOV. Dále je problematika vodního hospodářství řešena v materiálech provozovatelů vodohospodářských staveb (vlastníků a správců vodovodů, kanalizací a ČOV, dokumentů orgánů státní správy (okresního úřadu, městského úřadu a obcí regionu). Na tyto dokumenty a materiály navazuje příslušná část Programu rozvoje kraje a jednotlivé etapy Územního plánu VÚC Rakovnicko. Pro zajištění priority v rámci kraje je připravován Program rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje.

Z údajů hodnocených ve výše zmíněných dokumentech je zřejmé, že záměry obsažené v Programu rozvoje vodovodů a kanalizací – okres Rakovník nejsou zcela v souladu se skutečně realizovanými stavbami a s dalšími záměry obcí. Zpracování nového rozvojového dokumentu na úrovni kraje, který bude řešit koncepčně území jednotlivých regionů je nutné. V některých případech byly záměry obsažené v původním dokumentu upřesněny ve schválených územních plánech obcí regionu nebo integrovaných rozvojových strategiích svazků obcí (mikroregionů).

Chráněná pásma vodních zdrojů pro veřejné vodovody a ochranná pásma podzemních vod (vrtů, pramenů) vyplývají z rozhodnutí a podkladů příslušných vodohospodářských orgánů. Z hlediska zákona číslo 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění jsou jako zranitelné oblasti vymezena katastrální území, ve kterých se vyskytují povrchové nebo podzemní vody, využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje normové hodnoty a povrchové vody, u nichž došlo v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů k nežádoucímu zhoršení jakosti vody. Přezkoumávání vymezení zranitelných oblastí se provádí v intervalech nepřesahujících čtyři roky (Výzkumný ústav vodohospodářský).

Na vymezená zranitelná území se vážou opatření:

- používání průmyslových hnojiv a statkových hnojiv s ohledem na půdně – klimatické podmínky stanoviště;
- období zákazu hnojení;
- plány hnojení a rozvozné plány statkových hnojiv;
- skladování průmyslových a statkových hnojiv;
- střídání plodin;
- provádění protierozních opatření.

Přehled katastrální území zařazených v rámci regionu do zranitelných oblastí:

Drahouš, Chrástáň, Hořesedly, Hořovičky, Hředle, Janov, Jesenice, Kněževy, Kolečovice, Kosobody (Jesenice), Kounov, Kozojedy, Kroučová, Krty, Krupá, Krušovice, Lhota pod Džbánem (Mutějovice), Lišany, Milostín, Mutějovice, Nesuchyně, Nouzov (Senomaty), Novosedly (Hřebečnický), Olešná, Oráčov, Panoší Újezd, Pochvalov, Přílepy, Rousínov (Slabce), Skupá (Slabce), Smilovice, Soseň (Jesenice), Tlestky (Jesenice), Třeboc, Tytry (Pavlíkov), Veclov (Svojetín), Žďár, Zderaz (Kolečovice).

Do zranitelných oblastí spadá téměř 40 % celkové výměry zemědělské půdy a orné půdy.

Hluk ovlivňuje kvalitu životního prostředí především v obou městech. Nejvyšší podíl na hlukové zátěži v regionu má silniční doprava v blízkosti výrazně zatížených silničních tras procházejících zónami určenými pro bydlení. Hlukové zatížení zvyšuje i silný nárůst počtu automobilové dopravy.

Odpady jsou na území regionu likvidovány skládkováním, zajištěním tříděného sběru (papír, sklo, plasty), soustředováním na sběrné dvory (Rakovník) a svozem nebezpečného odpadu v jednotlivých obcích. Největšími původci odpadů jsou v regionu Procter & Gamble Rakona Rakovník, Královský pivovar Krušovice.

Staré ekologické zátěže představují uzavřené skládky odpadů. Negativní vliv skládek, jejichž provoz byl ukončen, spočívá především v jejich nedostatečném zabezpečení proti průsakům výluhů do podloží. Samotné ukončení provozu však neřeší následné zabezpečení proti uvolňování škodlivin do okolí těchto skládek. Koncept ÚP VÚC Rakovnicko vymezil na území regionu sedm lokalit s vysokou rizikovostí, včetně doporučení dalšího postupu (ukončení skládkování, provedení hydrogeologických průzkumů):

1. Slabce – skládka TKO
2. Kolešovice - skládka pod Zámeckým rybníkem
3. Jesenice – Hlinišťe
4. Mšec – u Červeného rybníka
5. Nezabudice – Podstránka
6. Pochvátlov – skládka TKO
7. Lužná u Rakovník – skládka Lužná

Na území regionu nejsou lokality, které by dosahovaly kritického zatížení. Poškození půdy v regionu způsobuje vodní eroze.

5.8 Příslušnost regionu

Okres Rakovník je zařazen mezi hospodářsky slabé a strukturálně postižené regiony se soustředěnou podporou státu na základě Usnesení vlády ČR č. 722/2003

← Naformátováno: Odrážky a číslování

6. Charakter území řešeného ve strategii rozvoje

Strategie rozvoje byla navržena pro území okresu Rakovník, ve kterém působí Svazek měst a obcí Rakovnicka. Jeho členskou základnu tvoří 70 z 84 obcí okresu (83,3 %) a již v současné době jím realizované aktivity přesahují územní obvod členské základny svazku. Svazek měst a obcí Rakovnicka je současně hlavním iniciátorem a podporovatelem budování místní akční skupiny na Rakovnicku. Projektem osvojování schopností, v rámci kterého byla zpracována nejdříve analýza úchazečského území okresu Rakovník a následně i samotná strategie rozvoje, bylo také dosaženo vytvoření území obcí, ve kterém byla schválena působnost MAS Rakovnicko, o. s. usnesením zastupitelstva obce. V současné době bylo zapojením 59 obcí okresu Rakovník vytvořeno, až na jedinou výjimku, celistvé území, které bude odpovídat podmínkám osy IV. Programu rozvoje venkova ČR Leader+ pokud územní působnost MAS Rakovnicko, o. s. bude do předložení Strategického plánu Leader rozšířena o území obce Třeboc nebo Mšecké Žehrovice.

6.1 Důvod výběru území okresu Rakovník pro strategii

Území okresu Rakovník bylo pro realizaci projektu osvojování schopností vybráno z těchto důvodů:

- historický původ území
- venkovský charakter celého území
- soudržnost jednotlivých obcí, vazba a spádovost na přirozené centrum město Rakovník
- společný rozvojový potenciál (příroda, historie, pamětihodnosti)
- společné problémy obcí
- rozvíjející se spolupráce většiny obcí okresu Rakovník v rámci Svazku měst a obcí Rakovnicka

6.2 Vznik území řešeného strategií

Území, které je řešeno ve strategii bylo definováno na základě působnosti Svazku měst a obcí Rakovnícka, jehož aktivity v některých rozvojových a problémových oblastech překračují území členských obcí. Zejména jde o oblast podpory rozvoje cestovního ruchu. K tomu se postupně přidala rozvíjející se spolupráce Svazku měst a obcí Rakovnícka se s krajskými, státními, podnikatelskými a neziskovými organizacemi, která vyústila na jaře roku 2006 v založení místní akční skupiny.

6.3 Charakteristické rysy území řešeného strategií

Zvláštnosti území:

- region se nachází v relativní blízkosti hlavního města Prahy
- typicky venkovský charakter regionu s velkým počtem malých vesnic

Přednosti území:

- významný potenciál pro rozvoj cestovního ruchu
- původní a zachovalá příroda
- bohatá historie a velký počet pamětihodností

Zápory území:

- malá hustota obyvatelstva
- ve velké míře nepůvodní obyvatelstvo
- útlum hospodářství v oblasti zemědělské výroby (nevyužití areály, vysoká ekonomická náročnost pěstování některých plodin – chmel)
- velká zanedbanost v oblasti technické infrastruktury (vodovody, kanalizace, ČOV, komunikace)
- citelný vliv hlavního města Prahy na pracovní příležitosti
- málo rozvinutá oblast služeb pro obyvatelstvo a cestovní ruch
- nízký počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel
- nedostatečná připravenost rozvoje sídel z hlediska nízkého počtu schválených územně plánovacích dokumentací a projektů technické infrastruktury
- nízké zapojení veřejnosti do rozhodovacího procesu (neexistující komunitní plánování a programování rozvoje území)
- nízká úroveň spolupráce a prakticky neexistující partnerství veřejného a soukromého sektoru

7. Realizované programy na území regionu Rakovnícko

7.1 Přehled realizovaných programů

Region Rakovnícko lze považovat za území, ve kterém doposud nedošlo k širšímu využívání programů podpory rozvoje ve všech sociálně ekonomických oblastech všemi cílovými skupinami. Nejvíce se v oblasti využití programů podpory angažují obce, které se však orientují, až na málo čtené výjimky, na národní a krajské programy, prostřednictvím kterých dosahují pouze částečného zpomalení růstu investiční zanedbanosti technické infrastruktury a občanské vybavenosti. Za nedostatečnou lze považovat strategickou a projektovou přípravu, která je zásadní pro systematický a úspěšný rozvoj řešeného území. Přes založení mikroregionů nedošlo k jejich profesionalizaci prostřednictvím vlastních manažerů a díky tomu také nejsou v podstatě připravovány žádné rozsáhlejší integrované rozvojové projekty, které by řešily problémy společné pro několik obcí najednou.

Přínosy pro danou oblast jsou ryze individuálního charakteru. Realizace projektů s podporou z evropských nebo národních programů úzce souvisí s aktivitami místní samosprávy a s přípravou investičních i neinvestičních projektů.

Region doposud nedostatečně využívá svůj výjimečný potenciál – přírodu, historii a památky, na jejichž základě je možné rozvíjet turistickou infrastrukturu a služby v cestovním ruchu.

Prakticky neaktivní je podnikatelská sféra a na nízké úrovni jsou i aktivity neziskových subjektů, které pracují převážně na dobrovolnické bázi.

Nejvíce využívané rozvojové programy na území Rakovnicka:

- Program obnovy venkova Středočeského kraje
- Hospodářsky slabé a strukturálně postižené regiony
- Fond obnovy památek Středočeského kraje
- Fond kultury Středočeského kraje
- Fond sportu a volného času Středočeského kraje
- Fond životního prostředí Středočeského kraje

Minimálně byl na území Rakovnicka využíván program SAPARD a fondy Evropské unie v období 2004 -2006 (3 projekty SROP).

7.2 Ekonomický dopad realizovaných programů na území Rakovnicka

Realizací projektů v rámci výše uvedených programů podpory sice dochází k pravidelnému získávání finančních prostředků a zlepšování situace v oblasti technické infrastruktury a občanské vybavenosti. Nicméně vzhledem k získanému objemu prostředků s ohledem na vysoký počet obcí zapojených do těchto programů je celkový přínos poměrně zanedbatelný a ve většině případů postačují obdržené dotace na zpomalení zanedbanosti v oblasti investic a realizovanými projekty jsou odstraňovány stavební závady a havarijní stavy.

7.3 Návaznost strategie na předchozí programy

Zpracovávaná strategie rozvoje v podstatě navazuje na dříve zpracované programové dokumenty – integrované rozvojové strategie mikroregionů. Největší chybou při zpracovávání strategií mikroregionů v letech 1998 – 2000 bylo to, že jejich zpracovatelé nepřizvali k jejich přípravě veřejnost. Tyto rozvojové dokumenty byly zpracovány „od stolu“ aniž by reflektovaly skutečné potřeby obyvatel jednotlivých obcí. Některé navržené opatření a aktivity v jednotlivých strategiích mikroregionů jsou nevyvážené, příliš finančně náročné a také obtížně udržitelné. Tíha odpovědnosti při realizaci jednotlivých projektů byla přenesena výhradně na místní samosprávu. Až na výjimky nedošlo ke vzniku spolupráce a partnerství v rámci obcí nebo mikroregionů s dalšími cílovými skupinami (obyvatelstvo, neziskovky, podnikatelé). Při hodnocení naplnění vizí a cílů předchozích strategií mikroregionů lze konstatovat, že jich nebylo ani zdaleka dosaženo či jim přiblíženo.

Nově navržená strategie sleduje především:

- efektivní a udržitelné využití potenciálu regionu k rozvoji cestovního ruchu budováním turistické infrastruktury a služeb
- realizaci potřebných opatření v oblasti obnovy krajiny, ochrany přírody a obnovy kulturního dědictví
- zapojení veřejnosti do rozhodovacího procesu, spolupráce a partnerství na formulaci vize, priorit, opatření a aktivit strategie rozvoje, na přípravě a realizaci jednotlivých projektů
- realizaci aktivit pro aktivní vyžití obyvatel a návštěvníků regionu s maximálním využitím stávajícího potenciálu

- návrat k tradicím života ve venkovském prostředí a vytvoření vztahu současných obyvatel k místu svého bydliště
- vytvoření přitažlivého regionu vhodného obyvatele i návštěvníky
- podporu budování technické infrastruktury a občanské vybavenosti, avšak jejíž výstavba bude i nadále pro většinu obcí v tomto programovacím období zjevně nedostupná.

8. SWOT analýza

SWOT analýza uchazečského území MAS Rakovnicko podle ekonomických a sociálních odvětví a oborů.

V současné fázi, kdy je zpracován a předložen k žádosti o finanční podporu projekt osvojování schopností „Rakovnicko. Společně“, nelze přesně specifikovat strategickou vizi MAS. Témata strategie vyplynou z realizace jednotlivých aktivit projektu a ze zájmu cílových skupin podílet se na realizaci rozvoje regionu. Lze však předpokládat, že na základě SWOT analýzy strategie MAS a shromážděných projektových záměrů a návrhů budou stanoveny témata a cíle, které budou podstatně ovlivněny charakteristikou a potenciálem regionu. V tomto směru se jedná o potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a multifunkčního zemědělství:

- zachovalé přírodní prostředí
- významné a rozsáhlé kulturní bohatství
- podmínky pro rozvoj multifunkčního zemědělství

SWOT analýza dokumentu je z výše uvedených důvodů zpracována podle jednotlivých rozvojových oblastí .

8.1 Produkční základna a ekonomický rozvoj

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - omezená nabídka zainvestovaných ploch pro průmyslové zóny k okamžitému použití - nedostatečná podpora malého a středního podnikání - nesoulad ve struktuře nabídky pracovních míst a poptávky - vzdělávací systém ve stávající síti vzdělávacích zařízení neprodukuje dostatečně flexibilní pracovní sílu - existence vzájemných ekonomických disparit mezi mikroregiony Rakovnicka - existence ekonomicky málo využitých nebo nevyužitých území, opuštěných a zanedbaných zemědělských areálů 	<ul style="list-style-type: none"> + rozvíjející se ekonomika s potenciálem tvorby pracovních míst nejen pro obyvatelstvo regionu + kvalifikovaná pracovní síla orientující se stále více na uplatnění v terciálním sektoru + flexibilní pracovní síla přizpůsobená dojížděcí za prací do hlavního města Prahy a vyspělejších regionů. + existence národních a nadnárodních společností v potravinářském, keramickém a automobilovém průmyslu + nižší náklady v porovnání s hlavním městem a okolními regiony, zvyšují atraktivitu regionu pro investory + existence přírodních zajímavostí a chráněných území, památkových objektů, tradice a zvyky činí region přitažlivý pro cestovní ruch + dostatečná kapacita energetických a telekomunikačních sítí, hustá síť pozemních komunikací a železnic + komunikace I/6 Praha - Karlovy Vary – SRN

Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - podceňování udržitelnosti rozvoje a přeceňování krátkodobých ekonomických efektů - nedostatečně zhodnocený dopad rozvoje průmyslové výroby na životní prostředí - nedostatečná příprava a spolupráce při realizaci rozvojových záměrů (individuální a nekoordinovaný rozvoj podnikatelských) - málo stabilní právní prostředí v oblasti daňových zákonů, znemožňující reálné plánování dosažitelných příjmů a investičních výdajů na rozvoj podnikatelských záměrů z dlouhodobého hlediska - zadluženost obcí, nízké daňové příjmy obcí oddalující a prodlužující realizaci municipálních projektů zejména v oblasti investiční výstavby - méně výhodné postavení regionu vůči Praze ve srovnání s regiony, nacházejícími se v jejím blízkém okolí (menší atraktivita pro investory i pracovní sílu) 	<ul style="list-style-type: none"> + stále ještě dobrá dosažitelnost Prahy (odbytiště výrobků a služeb, eliminace ztrát restrukturalizace, možnost spolupráce podnikatelských subjektů) + možnost čerpat prostředky na podporu malého a středního podnikání + existence zařazení regionu mezi regiony se soustředěnou podporou státu jako možnost podpory rozvoje podnikatelských subjektů i obcí + existence potenciálních ploch pro rozvoj komerčních a průmyslových zón + rozvoj suburbanizačních procesů + existence významných zahraničních investorů (zlepšující potenciál pracovní síly) + předpoklady regionu k růstu podílu cestovního ruchu na HDP, velký počet turistů navštěvujících Prahu je možné získat i pro návštěvu regionu a orientace obyvatel republiky na tuzemskou rekreaci a turistiku + předpoklad rozvoj silniční sítě (rychlostní komunikace R6 Praha - Karlovy Vary - SRN) + zvýšení úrovně železniční osobní dopravy a využití kapacit železnice pro nákladní dopravu

8.2 Infrastruktura

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - neuzavřené koncepční řešení státu a kraje v oblasti infrastruktury v kraji s dopadem na region (např. okružní a tangenciální vazby) - neuspokojivý technický stav a parametry silnic při vysokém dopravním zatížení - rizikové úseky na komunikacích I. třídy s vysokou dopravní nehodovostí, úrovně křížení silnice I/6 s komunikacemi II. a III. třídy - neuspokojivý technický stav a nízké využití kapacity železniční sítě - chybějící dopravní obchvat Rakovníka, jako centra regionu - nedokončený úsek rychlostní komunikace R6 (Nové Strašecí - Kolečov) - nedostatečná kapacita a technické parametry některých silničních úseků - chybějící a nedokončená infrastruktura pro cyklistickou a pěší dopravu v rámci dopravní obslužnosti - nízká plynofikace obcí a nízké využití plynu domácnostmi v obcích, které jsou plynofikovány - chybějící čištění splaškových odpadních vod a nedostatečná síť čistíren odpadních vod - chybějící vodovodní sítě a přívaděče - nevyhovující stav vodovodních a kanalizačních sítí - odvádění nevyčištěných splaškových odpadních vod do dešťových kanalizací a vodotečí, nesprávná likvidace splaškových vod - nedostatek bytů a špatný stavebně technický stav bytového fondu v některých sídlech - nízký počet bytů pro sociálně ohroženou skupinu obyvatel (s nízkými příjmy) - nízký podíl bytové výstavby mimo města a výhodně položená sídla (Lány) 	<ul style="list-style-type: none"> + dostatečná hustota silniční a železniční sítě + dobré spojení sídel regionu s Rakovníkem pomocí soukromé a veřejné dopravy + dostatek vodních zdrojů + dostatečná kapacita distribučních zařízení energetických zdrojů + nová přenosová telefonní síť a pokrytí území sítěmi GSM + výhodná poloha v rámci dopravního spojení mezi hlavním městem s Karlovarským krajem a hranicí se SRN, Ústeckým a Plzeňským krajem + ekonomická výhodnost a přitažlivost území pro investory + velmi příznivé a kvalitní prostředí pro venkovské bydlení + trvalý rozvoj bytové výstavby v územích výhodně navazujících na hlavní dopravní cesty ve vazbě na hlavní město Prahu, zvýšení kvality bydlení v těchto územích + postupné zlepšování infrastrukturních předpokladů růstu kvality venkovského bydlení, zejména v územích s předpoklady pro uplatnění zahraničního kapitálu

Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek koncepčního přístupu a optimálního postupu modernizace a výstavby infrastruktury - nárůst individuální dopravy na úkor hromadné - zpožděná realizace důležitých investic do sítě pozemních komunikací, zejména pro nedostatek finančních prostředků a inženýrské připravenosti akcí - nárůst dopravní nehodovosti 	<ul style="list-style-type: none"> + zapojení regionu do budované a rozšiřované sítě integrované osobní dopravy v rámci území kraje + podpora a posílení významu ekologických druhů dopravy + využití možnosti kombinovaných zdrojů financování + výhodná poloha pro výstavbu průmyslových

<ul style="list-style-type: none"> - pomalé odstraňování dopravních závad, přetrvávající riziková místa - nekvalitní místní zdroje pitné vody - znečišťování vodotečí a vodních zdrojů vypouštěním nevyčištěných splaškových odpadních vod - závislost infrastrukturních systémů obcí na vnějších faktorech - nedokončená transformace ČD - vysoká finanční náročnost staveb infrastruktury, organizační náročnost - stávající systém rozdělování státních prostředků na podporu rozvoje bydlení - trvalé snižování počtu obyvatelstva v méně rozvinutých částech regionu - neaktualizovaná koncepce výstavby infrastruktury (vodovodů a kanalizací) včetně zdlouhavé přípravy investic, negativní vliv na volbu optimálního postupu 	<p>zón v území podél navrhované trasy rychlostní komunikace R6 Praha – Karlovy Vary</p> <ul style="list-style-type: none"> + podpora a rozvinutí dopravních investičních strategií na bázi PPP (Public Private Partnership) + suburbanizační procesy (poloha východního okraje regionu v území rozvíjející se bytové výstavby + rozvoj průmyslových zón jako impuls k bytové výstavbě + rozvoj venkova (území vhodné k výstavbě, dálniční úseky, atd.) + zvyšující se atraktivita vybraných lokalit regionu pro uplatnění zahraničního kapitálu působí pozitivně na rostoucí možnosti bytové výstavby i v mikroregionech, pro které je charakteristická stagnace v této oblasti + podpora rozvoje cyklistické dopravy sníží nebezpečné a zdraví osob ohrožující faktory automobilové dopravy (zlepšení životního prostředí, snížení nehodovosti – zranění osob, úmrtí, hmotné škody na majetku) + aplikace Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR a Generelu rozvoje cyklistických tras a cyklostezek Středočeského kraje + vodní nádrž Klíčava, jako zdroj zásobování pitnou vodou pro východní část regionu
---	---

8.3 Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nedořešené vlastnické vztahy k půdě a pozemkové úpravy - nízká efektivita zemědělské výroby - posilování pouze obytné funkce v některých sídlech regionu - nízká dopravní obslužnost venkovských sídel a neudržované pozemní komunikace - nízká úroveň infrastruktury - nedostatečná podpora podnikání na venkově - nedostatek pracovních příležitostí - nepříznivá věková struktura obyvatelstva v malých obcích - nízká četnost a nedostupnost možnosti využívání podpůrných programů zejména v malých obcích - devastovaná tradiční venkovská architektura - existence rozsáhlých, stavebně technicky zanedbaných a nevyužitých areálů zemědělské výroby - nesprávné zhodnocení potřeb venkova a jeho obyvatelstva představiteli státní správy a vyšších územně samosprávných celků - méně příznivé klimatické podmínky pro zemědělskou rostlinnou výrobu a pastevectví (nízký úhrn srážek) 	<ul style="list-style-type: none"> + dobré půdní podmínky pro kvalitní zemědělskou výrobu + tradice zemědělské výroby a venkovského osídlení v obcích + příznivé podmínky pro venkovské bydlení + přírodní zajímavosti a kulturní dědictví regionu

Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - nekoordinovaná urbanizace příměstské krajiny a narušování tradičních sídelních struktur a celkového rázu nevhodnou výstavbou - uzavírání škol na venkově - odliv lidských zdrojů - snižování ekonomické síly na venkově 	<ul style="list-style-type: none"> + možnost zapojení a využití podpůrných programů vyšší úrovně pro rozvoj venkova na základě spolupráce představitelů obcí, státních institucí a podnikatelů + rozvoj nepotravinové zemědělské produkce + restrukturalizace zemědělství v oblastech s nižší bonitou půdy + podpora zemědělství z podpůrných programů EU + dobré podmínky pro zpracovatelský průmysl v zemědělství + podpora trvale udržitelného rozvoje turistického ruchu – formou agroturistiky

8.4 Životní prostředí

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nízká kvalita podzemních a povrchových vod - znečišťování ovzduší lokálními a liniovými zdroji - nízká motivace obyvatel obcí o zlepšení kvality prostředí - velké množství malých obcí a s tím spojená nízká vybavenost (kanalizace, ČOV, plynofikace) <ul style="list-style-type: none"> - vyšší měrné náklady na realizaci sítí technického vybavení území - zvýšená hustota individuálních rekreačních zařízení v některých částech regionu bez potřebné infrastruktury - ekologická nevyváženost krajiny (nerovnoměrné rozložení lesů, vysoké procento zornění, nízká ekologická stabilita) - nedostatečný počet a rozmístění moderních systémů odpadového hospodářství - neřešené staré ekologické zátěže (území po těžbě, skládky tuhého komunálního odpadu) 	<ul style="list-style-type: none"> + kvalitně rozpracované regionální územní systémy ekologické stability + prosazující se systémy moderního odpadového hospodářství + dostatečná zásoba zdrojů pitné vody + velký potenciál území z hlediska přírodních zajímavostí (území chráněné krajinné oblasti, vysoký počet chráněných území v regionu)

Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - disharmonie rozvojových zájmů a ochrany životního prostředí - pokračování v likvidaci odpadu skládkováním bez předchozího třídění - pokračování trendu nárůstu automobilové dopravy s negativním vlivem na celkovou kvalitu prostředí - tlak na urbanizaci volné krajiny - nedostatek státní půdy komplikující realizaci územních systémů ekologické stability a ochrany přírody - nedořešená protipovodňová ochrana 	<ul style="list-style-type: none"> + realizace územních systémů ekologické stability včetně začlenění do územních plánů + efektivnější využívání metod k odstraňování ekologických rizik + podpůrné programy pro životní prostředí z národních, krajských i zahraničních zdrojů + zavádění systému třídění odpadu, recyklace a kompostování + využívání ušlechtilých paliv, alternativních a obnovitelných zdrojů energií, bezodpadových technologií a biologicky odbouratelných látek + využití podnikových systémů ochrany životního prostředí (EMAS, ISO)

8.5. Rozvoj lidských zdrojů

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zhoršující se demografická struktura obyvatelstva - absence systému celoživotního vzdělávání - částečně nevyhovující struktura středních škol - malá nabídka alternativních aktivit pro mládež a děti - nedostatek pracovních příležitostí v některých mikroregionech, růst nezaměstnanosti absolventů škol - v oblasti odborného vzdělávání chybí zapojení sociálních partnerů - není rozpracován systém odhadu budoucí poptávky potřeby pracovních sil v regionu - nerovné postavení subjektů poskytujících sociální služby - nedostatečná nabídka komunitních sociálních služeb - nedostatečná aktivní účast všech subjektů podílejících se na ochraně a podpoře zdraví a primární prevenci - problémy transformace zdravotní péče spojené s optimalizací počtu akutních lůžek a lůžek následné péče - obtížná ekonomická situace a zadluženost Nemocnice s poliklinikou Rakovník - nedostatek účinné kontroly kvality a hospodárnosti poskytování zdravotní péče - absence platných kritérií efektivity protidrogových programů 	<ul style="list-style-type: none"> + kvalitní a stabilizovaná sociální struktura obyvatelstva + vytvořená síť škol a školských zařízení + síť expozic Muzea TGM Rakovník, trvale aktivní činnost galerií (Rabasova galerie) a veřejně přístupných knihoven s perspektivou nabídky služeb v oblasti celoživotního vzdělávání obyvatel a jejich sebevzdělávání + dosah migračně přitažlivého území okolí Prahy na východní část regionu (Lány, Nové Strašecí) + kvalifikovaná a ve srovnání s hlavním městem i relativně levná pracovní síla + vyhovující kapacita a struktura sítě zdravotnických zařízení + aktivita v oblasti řešení protidrogové problematiky na úrovni ORP Rakovník a na zavedení systému péče o drogově závislé osoby – provázaná síť institucí

Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - mikroregionální problémy s nezaměstnaností a rostoucí riziko nezaměstnanosti některých skupin obyvatelstva - podprůměrná výše mzdy povede k podprůměrné kvalitě života - pokles společenských funkcí sídel a posilování pouze jejich obytných funkcí - vylidňování venkova - zaostávání legislativy zdravotnictví - prohlubování deficitu veřejných zdravotnických zařízení (nemocnic) - nedostatečná obnova a inovace stavební a technické vybavenosti zdravotnických zařízení - stagnace spolupráce s ostatními resorty pro udržení a dosažení zlepšení zdravotního stavu obyvatelstva - zánik vytvořené sítě okresních koordinátorů a odliv kvalifikovaných odborníků z oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> + vznik nových pracovních míst ve službách a v malých a středních podnicích + zajištění přístupu všech obyvatel k informačním zdrojům + rozvoj venkova (území vhodné k výstavbě, úseky rychlostních komunikací) + vytváření podmínek pro reformu systému vzdělávání + existence strategických dokumentů rozvoje České republiky i regionů související s rozvojem lidských zdrojů + pokračující proces transformace zdravotnické soustavy – existence koncepce zdravotnictví Středočeského kraje + zvyšování kvality poskytované zdravotní péče s využitím a zabezpečením systému jejího sledování a hodnocení + rozvoj komunitní péče o zdraví a motivace občanů k ochraně a podpoře zdraví v rámci rozvoje regionální

protidrogové problematiky	zdravotní politiky + uplatnění kombinovaného (vícezdrojového) financování zdravotnictví a optimalizace efektivního využívání finančních prostředků + účast na celostátních programech péče o zdraví v rámci evropské zdravotní politiky WHO pro 21. století a programech EU + dokončení funkčního přetransformování sítě protidrogových koordinátorů na úrovni ORP a spolupráce s protidrogovými pracovníky Středočeského kraje
---------------------------	--

8.6 Cestovní ruch a péče o kulturní dědictví

Slabé stránky	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zanedbanost značné části nemovitého kulturního dědictví a nízká míra jeho návštěvnického zpřístupnění - nedostatečně rozvinutá infrastruktura pro všechny formy aktivní turistiky (ubytování, stravování, půjčovny sportovních potřeb) - nekoordinovaná a nesystematická propagace a absence tvorby regionálních produktů - chybějící dopravní a turistické značení přírodních zajímavostí a památkově chráněných objektů jako turistických cílů - nepříznivé klimatické podmínky pro zimní rekreaci 	<ul style="list-style-type: none"> + vysoký počet kulturních a historických památek lokálního až celonárodního významu - hrad Křivoklát a Krakovec, zámek Lány + pestrá a místy původní krajina plná přírodních atraktivit pro rozvoj cestovního ruchu a rekreace + existence chráněné krajinné oblasti a biosférické rezervace a vysoká četnost chráněných území i mimo CHKO, vhodných pro rozvoj optimálních forem cestovního ruchu + síť dobře značených tras pro pěší turistiku využitelných téměř v plné míře i pro cykloturistiku + dobré pokrytí území naučnými stezkami + možnost vodácké turistiky na řece Berounce a dostatek rekreačních vodních ploch + optimální rozložení muzejních expozic v regionu

Hrozby	Příležitosti
<ul style="list-style-type: none"> - umrtvování center měst regionu - snižování financování na záchranu, obnovu a údržbu kulturních a historických památek - ztráta jedinečnosti (autenticity) kulturních památek a poškozování přírodních hodnot - nezájem některých obcí o rozvoj cestovního ruchu a z toho vyplývající nedostatek finančních prostředků - nedokončení sítě cyklistických tras a cyklostezek z důvodu nedostatku finančních prostředků - vynakládání prostředků na neúčinnou propagaci - živelná suburbanizace (rozpínavost) pražské aglomerace zasahující okrajově i do východní části regionu - nerovnoměrnost využívání turistických atraktivit v jednotlivých oblastech regionu - konkurence jiných regionů a subjektů, využívajících přírodních a kulturních hodnot v území regionu ke zvýšení atraktivity sousedních regionů - absence profesionálního destinačního managementu zabývajícího se cestovním ruchem v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> + funkčnost regionálního komunikačního a informačního systému vedoucího ke zvýšení propagace regionu + možnost celoročního využití území pro cestovní ruch s výjimkou zimních sportů (lyžování) + programy zaměřené na podporu rozvoje cestovního ruchu při respektování principů partnerství mezi soukromou, veřejnou a neziskovou sférou + existence druhého bydlení pro rozvoj cestovního ruchu (zejména venkovského – zemědělského) + existence materiálu o potenciálu rozvoje cestovního ruchu (Ústav územního rozvoje – MMR), o potenciálu letní rekreace v ČR + region je v čele se státním hradem Křivoklát přirozenou spádovou oblastí i infrastrukturalním zázemím obyvatel a potencionálních návštěvníků Prahy + významná tradice vodáctví a trampingu + řešení rozvoje cyklistické dopravy na základě existence Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR, evropských projektů a zpracovávaného Generelu cyklistických tras a cyklostezek Středočeského kraje + existence vhodných lokalit pro rozvoj agroturistiky a hippoturistiky + pořádání tradičních a atraktivních veřejných akcí a produkcí během celého roku + dostatek vhodných oblastí pro rozvoj venkovského cestovního ruchu

	<ul style="list-style-type: none"> + rozvoj nabídky služeb v oblasti cestovního ruchu (ubytování, stravování, půjčovny sportovních potřeb) + sídlo železničního muzea v regionu s nabídkou možností historických jízd po železničních tratích místního významu
--	--

9. Hlavní směry rozvoje Rakovnicka

9.1 Souhrnná strategická vize rozvoje regionu

Region Rakovnicko má předpoklad stát se v rámci rozvoje Středočeského kraje dynamicky se rozvíjejícím regionem se silnými a vzájemně výhodnými vztahy a vazbami na hlavní město Prahu, na sousední regiony a jejich centra. Uvnitř regionu musí být respektována různorodost přírodních, historických, kulturních a sociálně-ekonomických podmínek jednotlivých částí (mikroregionů). Rozvoj jednotlivých typů sídel (městských, příměstských i okrajových) musí být vyvážený.

Pro region je významná oboustranná spolupráce a partnerství Středočeského kraje s hlavním městem Prahou a také se sousedními regiony. Z hlediska polohy regionu Rakovnicko jde o Ústecký a Plzeňský kraj. Důležitá je i dopravní vazba na Karlovarský kraj. V rámci Středočeského kraje je významná spolupráce s regiony Slánsko, Kladensko, Berounsko, Hořovicko. Regionu Rakovnicko se zásadně dotýkají záměry rozvoje Středočeského kraje v oblasti ekonomiky a zejména multifunkčního zemědělství a rozvoje venkova, stavebnictví, sociální oblasti a cestovního ruchu. Za tím účelem je nezbytné aktivně využívat všechny místní atributy rozvoje regionu - tradiční potenciál průmyslové výroby, dostatek rozvojových ploch, které je možné napojit na kapacitně vyhovující síť technického vybavení území, kvalifikovaná pracovní síla, kvalitní zemědělská půda, tradice kulturního dědictví (památky), přírodní zajímavosti (velký počet a rozloha chráněných území), zajímavá poloha.

Díky navrženému komplexnímu rozvoji celého Středočeského kraje má region Rakovnicko možnost zvýšení atraktivity a výrazného zlepšení podmínek pro podnikání, bydlení, rekreaci a cestovní ruch (vzhledem k velmi zachovalému stavu životního prostředí, dopravní dostupnosti a síti dopravních cest).

9.2 Formulace hlavního cíle a dílčích cílů rozvoje regionu

Hlavním cílem rozvoje regionu Rakovnicko je dosáhnout vyváženého růstu v oblasti ekonomiky, kultury a sociální oblasti, zvýšení úrovně vzdělanosti a využít vzájemně výhodných vazeb na hlavní město Prahu, ale také na další regiony a jejich centra. Přitom je nezbytné respektovat podmínky ochrany životního prostředí tak, aby byl zachován jeho dosavadní velmi dobrý stav. Teprve za předpokladů plnění programu rozvoje Středočeského kraje včetně úzké spolupráce s reprezentací Středočeského kraje je možné, aby byl region zlepšil svoje postavení v porovnání s ostatními regiony kraje a České republiky. Tímto způsobem se může změnit dosavadní hodnocení Rakovnicka jako hospodářsky slabého a strukturálně postiženého regionu.

Dílčí cíle:

1. Využít blízkosti Prahy, potenciálu Středočeského kraje a regionu Rakovnicko k hospodářskému růstu regionu.
2. Podporovat rozvoj lidských zdrojů a zlepšovat sociální podmínky v regionu. Rozvojem v této oblasti přispívat k ekonomickému růstu a vytvořit na Rakovnicku zajímavý prostor pro život obyvatel regionu.
3. Realizace investic v technické infrastruktuře tak, aby byly v kontextu s rostoucími potřebami ekonomického rozvoje při respektování podmínek ochrany životního prostředí. Současně musí být splněny požadavky obyvatelstva regionu s cílem trvalého zlepšování kvality života

- (bydlení), a splňovat požadavky obyvatelstva Středočeského kraje na trvalé zlepšování kvality života.
4. Zvláště se zaměřit na zlepšování podmínek života obyvatel na venkově. Trvalou a důslednou ochranou a udržitelným využitím přírodního bohatství a kulturního dědictví zvyšovat přitažlivost regionu ve spojitosti s atraktivní nabídkou rekreačních, turistických, sportovních a volnočasových aktivit.

10. Návrh strategie rozvoje Rakovnícka

1. Zelenou přírodě

Opatření priority postihující oblast ochrany přírody a krajiny mají za cíl udržet původní přírodní hodnoty a na územích postižených intenzivní zemědělskou výrobou a změnou způsobu hospodaření v lesích zajistit obnovu rozmanitosti krajiny. Velkou pozornost je třeba věnovat obnově původního vodního režimu v krajině, kde došlo v předchozích letech k výrazným negativním zásahům. Přípravu opatření realizovaných za účelem ochrany přírody a obnovy krajiny je nezbytné svěřit odborníkům na životní prostředí.

Ochrana přírody

Původní a cenná příroda je základním potenciálem rozvoje Rakovnícka. Přes možnost relativně snadného získání finanční podpory projektů ochrany přírody je zapotřebí zainteresovat vlastníky pozemků a podpořit aktivity zájmových sdružení v oblasti ochrany přírody. Pro budování navržených ÚSES je nezbytné vytvořit podmínky v podobě získávání pozemků. Světový a národní význam zvláště chráněných částí přírody Rakovnícka si vyžaduje stanovit podmínky pro pohyb a aktivity osob na jejich území.

Cíl:

Zachování cenných zvláště chráněných území. Vytvořit odpovídající podmínky režimu pohybu v chráněných územích z hlediska ochrany přírody i podpory turistiky. Zajistit vznik ÚSES pro zvýšení rozmanitosti krajiny.

- Ochrana zvláště chráněných částí přírody a významných krajinných prvků
- Budování a ochrana územních systémů ekologické stability
- Vytvoření režimu a podmínek pro pohyb osob ve zvláště chráněných částech přírody

Obnova krajiny

Velká část krajiny Rakovnícka je poznamenána zemědělskou výrobou a úpravami pozemků (chemická hnojiva a postřiky, velké půdní celky, meliorace). Recesí v oblasti zemědělství dochází ke značnému zanedbávání zemědělského půdního fondu. Důležité je obnovit původní způsob údržby pastvin, luk. V oblasti obnovy krajiny je nezbytné podpořit přípravu projektů. Pro opětovné budování doplňkových staveb a zařízení v krajině je možné využít dostupných historických informačních zdrojů a citlivého posouzení odborníků v oblasti životního prostředí. Snaha o zvýšení prostupnosti krajiny a návštěvnosti území Rakovnícka přináší vyšší zátěž v podobě znečištění zejména podél cest a vodních toků. Nezbytné je proto provádět pravidelný úklid a údržbu.

Cíl:

Zajistit rozmanitost krajiny. Dosažení optimální funkce pro ekologické zemědělství a pro pobyt v přírodě (zvěř, obyvatelé, návštěvníci). Čistá krajina.

- Obnova a zachování původního krajinného rázu
- Přirozené hospodaření v krajině (pastviny, louky, vodní plochy)
- Budování staveb a zařízení majících doplňkový charakter ke krajinným opatřením (zídky, studánky, lavičky, odpočívadla, mostky, lávky)
- Příprava projektů v oblasti obnovy krajiny
- Úklid krajiny

Pozemkové úpravy

Problematika pozemkových úprav je svěřena Ministerstvu zemědělství a v území je zajišťována Pozemkovým úřadem v Rakovníku. Přes zajištění projektové přípravy i vlastní realizace ze strany PÚ je důležité podpořit individuální i rozsáhlejší pozemkové úpravy na území obcí v zemědělské krajině a zejména v navazujících plochách, které nejsou k zemědělské činnosti využívány a komplexními pozemkovými úpravami řešeny.

Cíl:

Realizovat nezbytné pozemkové úpravy na území obcí, které nejsou součástí projektů pozemkových úprav prováděných pozemkovým úřadem.

- Projekty pozemkových úprav
- Výkupy pozemků
- Realizace pozemkových úprav

Voda v krajině

V předchozích letech byl silně narušen vodní režim vlivem úprav zemědělských pozemků, meliorací, úprav vodních toků, zánikem vodních ploch a jejich celkového zanedbání. Dochází ke splavování zemědělské půdy a dalšímu znečišťování vodních toků. Významný je na čistotu vod také vliv nedostatečného čištění odpadních vod ve venkovských sídlech a občasný únik nebezpečných látek z průmyslových podniků. Je nezbytné zadržet vodu v krajině, zabránit erozi, vytvořit přirozená i umělá opatření proti povodním.

Cíl:

Dosáhnout přirozeného oběhu vody v krajině. Zajistit legitimitu a funkčnost malých vodních toků. Snižovat nebezpečí povodní a záplav.

- Obnova a budování nových rybníků a vodohospodářských staveb
- Obnova a údržba vodních toků a vodních ploch
- Realizace protipovodňových opatření
- Realizace úprav vedoucích k zadržení vody v krajině

Vzdělávání v oblasti ochrany přírody a krajiny

Účinnost opatření v oblasti ochrany přírody je nezbytné podpořit zvýšením informovanosti veřejnosti a dosáhnout jejího zapojení do jednotlivých aktivit. Na území Rakovnícka je publikační činnost a vznik naučných stezek velmi populární díky aktivitám orgánů ochrany přírody. Užší kontakt s veřejností však doposud není vytvořen na potřebné komunikační úrovni.

Cíl:

Zapojení veřejnosti do ochrany přírody a krajiny. Zvýšit povědomí o kvalitě přírody Rakovnícka.

- Semináře a vzdělávací akce v oblasti ochrany přírody a péče o krajinu
- Odborné a naučné publikace a materiály k ochraně přírody a krajiny
- Zakládání a činnost středisek environmentální výchovy

- Aktivity zájmových sdružení a vzdělávacích institucí v oblasti ochrany přírody a péče o krajinu
- Údržba a budování naučných stezek

2. Návrat paměti krajiny a vesnici

Území Rakovnicka je typicky venkovské. Různá je úroveň kvality venkovského prostředí – krajiny i sídel pro obyvatele a návštěvníky. Historický vývoj území je pestrý a zajímavý. V souvislosti s opatřeními v oblasti ochrany přírody a krajiny je nezbytné realizovat i opatření vedoucí k obnově pamětihodností, venkovského umění a tradic středočeského venkova.

Obnova pamětihodností v krajině a sídlech

Rakovnicko je bohaté na kulturní památky, rozsáhlý je i nechráněný památkový fond. V obou případech je charakteristickým znakem velmi vysoká zanedbanost a absence vnímání veřejnosti o existenci pamětihodností. Vlivem zemědělské činnosti došlo k rozsáhlému zániku historických cest a stezek.

Cíl:

Zvýšit podíl opravených kulturních památek, obnova a údržba nechráněných pamětihodností. Oprava a obnova drobných sakrálních staveb ve volné krajině souvisí s obnovou historických cest a stezek.

- Obnova a údržba kulturních památek
- Obnova a údržba drobných pamětihodností
- Obnova a údržba historických stezek a cest (poutní cesty, obchodní stezky)

Venkovské umění, písemnictví, osobnosti

Postupná ztráta až zánik povědomí o venkovském umění, písemnictví a o významných osobnostech u místních obyvatel byla vyvolána odsunem původního obyvatelstva z části území Rakovnicka po II. světové válce a silnou migrací v celém regionu v následujících letech. Význam venkovského umění je u obyvatelstva nezbytné posílit a informovat o něm také návštěvníky Rakovnicka. Současně je zapotřebí zvýšit informovanost o historické literatuře a podpořit kronikářství, současné lidové písemnictví a literaturu.

Cíl:

Propagace historického venkovského umění, písemnictví a literatury. Podpora písemnictví a literární tvorby vztahující se k Rakovnicku.

- Venkovská umělecká tvorba
- Lidové písemnictví a venkovská literatura

Muzea, galerie, výstavní síně

Muzejní a výstavní činnost má na Rakovnicku velmi dobrou tradici a bohaté zastoupení. Do aktivit se zapojují kromě příspěvkových organizací územních samosprávných celků i soukromé a neziskové expozice.

Cíl:

Činnost stávajících expozic, jako důležité součásti produktové nabídky cestovního ruchu a společenských aktivit pro obyvatelstvo. Vznik nových expozic v souvislosti s historií a tradicemi regionu.

- Vznik nových a provoz stávajících muzejních expozic, galerií a výstavních sálů
- Kulturní a společenské aktivity
- Podpora organizace festivalů (divadelních, hudebních, filmových), veřejných koncertů a představení
- Publikační a prezentační činnost expozic

Regionální a místní tradice

Historické prameny dokladují bohatý výskyt místních tradic a řemeslné výroby. V současné době dochází k jejich oživování. Podpora obnovy tradic, řemesel a zvyků je důležitá pro prohloubení vztahu obyvatel ke svému bydlišti a také pro zvýšení atraktivity regionu pro jeho návštěvníky.

Cíl:

Akce obnovující místní tradice. Zvýšení atraktivity dění na Rakovnicku. Zainteresovat obyvatele (zejména děti a mládež) na jednotlivých aktivitách.

- Aktivity podporující obnovu tradic (dobové akce)
- Řemesla a lidové zvyky (kurzy, ukázky)

3. Do vesnice vesnický urbanismus

Řada vesnic na Rakovnicku má zajímavý urbanistický charakter. Na celém území regionu je hned několik typově odlišných lokalit, které se vyvíjely podle doby vzniku, původu osídlení a obyvatelstva a vnějších politických a hospodářských faktorů. Během století prošly vesnice Rakovnicka rozsáhlým a strukturovaným sídelním vývojem. V posledních desetiletích však byly poznamenány spíše negativními vlivy a zásahy.

Územní plánování a urbanismus

Územní plánování je důležitým nástrojem rozvoje území obcí. Dochází však k tomu, že obce nedokážou stanovit účelné využití ploch a často dochází k účelovým a nekoncepčním změnám. Naplňování limitů územních plánů je pro obce v mnoha případech problematické, protože nejsou vlastníky potřebných pozemků (komunikací, veřejných prostranství, pozemků pro výstavbu rodinných domů).

Cíl:

Zpracování kvalitních územních a regulačních plánů pro udržitelný rozvoj sídel. Příprava dokumentací pro obnovu původních částí obcí a pro novou bytovou výstavbu.

- Příprava a zpracování územních a regulačních plánů obcí
- Příprava a zpracování studií obnovy venkovských sídel
- Příprava výstavby rodinných a bytových domů

Obnova venkovského urbanismu, architektury a občanské vybavenosti

Ve venkovských sídlech jsou jejich původní části značně zanedbány. Jedná se jak o bytový či nebytový fond, veřejná prostranství. Na tuto skutečnost má vliv i to, že obec není v mnoha případech vlastníkem některých částí veřejných prostranství, pozemních komunikací a dalších pozemků. Významným faktorem vzhledu návsi a ulic je i celkově nízká úroveň vybavenosti technickou infrastrukturou, která je důvodem odkládání úprav veřejných prostranství až po provedení podzemních liniových staveb. Budovy a zařízení občanské vybavenosti jsou často zanedbané a nevyužité, přitom se v obcích zvyšuje zájem o vytvoření prostor pro setkávání a společenský život.

Cíl:

Zvýšit počet upravených návší, získat funkční prostor pro obyvatele a atraktivní prostor pro návštěvníky. Dosáhnout zlepšování vzhledu původní zástavby v obcích.

- Úprava veřejných prostranství v obcích
- Výkup pozemků nezbytných pro realizaci úprav veřejných prostranství v obcích
- Obnova a údržba původní zástavby venkovských sídel
- Obnova a údržba budov a zařízení občanské vybavenosti

4. **Infrastruktura v území - samozřejmost současné doby**

Situace v oblasti infrastruktury obcí je kritická. Samotné obce nejsou schopny zajistit v rámci svých rozpočtů ani projektovou dokumentaci na výstavbu základní technické vybavenosti. Z důvodu čekání na získání dostatečné podpory na realizaci základní technické vybavenosti jsou odsouvány úpravy místních komunikací a veřejných prostranství. Obce řeší tuto situaci sdružováním a přípravou integrovaných projektů v oblasti budování ČOV, kanalizační a vodovodní infrastruktury.

Podpora projektů v oblasti energetiky, zejména využívání obnovitelných a alternativních zdrojů je možností jak efektivně využít zemědělský půdní fond. Stejně tak podpora snižování energetické náročnosti budov stimuluje obce a další cílové skupiny v obcích k investicím do zlepšování tepelně technických vlastností stavebního fondu.

Základní technická vybavenost

Problematické využití dostupných dotačních zdrojů na realizaci základní technické vybavenosti pro malé obce a značná finanční náročnost na vlastní realizaci a také na zpracování projektové dokumentace brání obcím v přípravě vodohospodářských investic. V řadě případů hledají obce nejvýhodnější technické a technologické řešení těchto staveb.

Cíl:

Zvýšit projektovou připravenost obcí v oblasti vodohospodářské infrastruktury a získávat co nejvyšší podporu na budování technické vybavenosti v obcích. V případě výhodných skupinových investic vytvářet podporovat účelová sdružení obcí a vodohospodářská sdružení a připravovat integrované projekty.

- Zpracování projektové dokumentace na výstavbu základní technické vybavenosti
- Výstavba základní technické vybavenosti
- Sdružování obcí za účelem přípravy a realizace integrovaných projektů základní technické vybavenosti

Dopravní stavby a zařízení

Řešení problematické situace v oblasti pozemních komunikací překračuje možnosti obcí i regionu. V řadě obcí situaci komplikují vlastnické vztahy k pozemkům komunikací (kraj, stát). Přestože jsou obce v některých případech schopny a ochotny zajistit údržbu místních komunikací, brání jim v tom především absence vlastnictví k nim. Obnova místních komunikací je také závislá na záměrech obcí řešit problematickou situaci v oblasti vodohospodářské infrastruktury. Řada obcí je zatížena průjezdy silnicemi I. a II. třídy, je zapotřebí provádět opatření ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu, neboť odklon frekventovaných komunikací mimo obce je dlouhodobou záležitostí státu a kraje.

Cíl:

Získat pozemky místních komunikací do vlastnictví obcí. Získávat finanční podporu na obnovu a údržbu místních komunikací.

- Zpracování projektové dokumentace dopravních staveb a zařízení
- Sdružování obcí za účelem výstavby dopravních staveb a zařízení
- Zvýšení bezpečnosti dopravy

Hospodaření s energiemi

Na venkově je sledován zájem zemědělců, podnikatelských subjektů i obcí o přípravu projektů v oblasti obnovitelných a alternativních zdrojů energie. Zvyšující se ceny energií stimulují vlastníky budov ke snižování jejich energetické náročnosti. Investiční náročnost, nedostatečné vlastní finanční zdroje a nejasná energetická politika mnohdy brání v přípravě a realizaci těchto projektů.

Cíl:

Využít potenciál pro investice do obnovitelných (výroba i zpracování) a alternativních zdrojů energie (pozemky pro pěstování plodin, areály živočišné výroby). Zvýšit počet energeticky úsporných budov a staveb.

- Využívání obnovitelných a alternativních zdrojů energie
- Projekty vedoucí ke snížení energetické náročnosti budov, staveb a zařízení
- Snížení energetické náročnosti obcí (veřejné osvětlení)

Odpadové hospodářství

Nakládání s odpady patří do působnosti obcí. Řešení problematiky nakládání s odpady je finančně i technicky náročné. Je nezbytné podporovat třídění a recyklování odpadů. Budování sběrných dvorů pomáhá efektivnějšímu využití odpadů.

Cíl:

Dosáhnout efektivního nakládání s odpady. Snižovat množství odpadu a důsledně zajistit jeho třídění a podpořit recyklaci.

- Sdružování obcí za účelem společného řešení nakládání s odpady
- Budování sběrných dvorů, kompostáren, ukládání a využití nezávadného materiálu
- Likvidace nepovolených skládek a opatření proti jejich vzniku

5. Spokojený rakovničan

Základním předpokladem atraktivity regionu je vytvoření dobrých podmínek pro život jeho obyvatel. Je nezbytné zaměřit se na všechny cílové skupiny, které se v řešeném území nachází. Obecně je zapotřebí zaměřit se na občanskou vybavenost, udržení školských zařízení, podporu vzniku pracovních příležitostí a k tomu využít především stávající stavební fond. Důležitá je podpora činnosti spolků a zájmových sdružení, které jsou nositeli společenského života na vesnicích. Zvyšující se zájem obyvatel o informace je třeba řešit všemi dostupnými formami.

Veřejné služby (dopravní obslužnost, občanská vybavenost, školství, sociální služby, zdravotnictví)

Obyvatelé malých a odlehlých obcí pocítují nedostatečnou dopravní obslužnost. Na nízké úrovni je počet a kvalita občanské vybavenosti. Bydlení na vesnici ovlivňuje i nabídka kulturního a sportovního vyžití, na vesnicích chybí nebo jsou zanedbaná hřiště, klubovny, sály. Školství na venkově se potýká s nedostatkem žáků, školská zařízení jsou nevyužita a jejich provoz značně zatěžuje rozpočty obcí. Chybí zařízení a nabídka poskytovaná sociálních služeb. Zhoršila se dostupnost zdravotní péče. Lékaři nemají zájem provozovat ordinace na venkově. Lékařská, lékárenská a stomatologická pohotovostní péče je nedosažitelná zejména pro sociálně ohrožené skupiny (seniory).

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA RAKOVNICKO, OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

Cíl:

Optimální dopravní obslužnost v obcích. Fungující občanská vybavenost. Dostupnost a zachování venkovských škol. Rozšíření možnosti volnočasových aktivit v oblasti sportu a kultury pro obyvatele i návštěvníky. Zlepšení poskytování sociálních a zdravotnických služeb pro venkovské obyvatelstvo.

- Dopravní obslužnost území
- Občanská vybavenost
- Zařízení pro sport, kulturu a volný čas
- Venkovské školství
- Budování zařízení a poskytování sociálních služeb
- Zdravotnická péče, služby zdravotnických a lékárenských zařízení

Služby pro děti a mládež

Investice do dětí a mládeže formou podpory jejich aktivit je základním předpokladem vybudování jejich vztahu ke svému bydlišti. Děti a mládež, které chybí možnosti kulturního a sportovního vyžití často odcházejí z vesnických škol.

Cíl:

Udržení venkovských škol. Využití volného času dětí a mládeže. Systematická práce v zájmových sdruženích a kroužcích. Vytvoření vazby mládeže ke svému bydlišti.

- Mimoškolní aktivity dětí a mládeže
- Aktivity a programy pro předškolní děti
- Realizace projektů iniciovaných dětmi a mládeží

Služby pro rodiny s dětmi

Realizace aktivit podporujících rodiny mohou pomoci eliminovat některé negativní jevy, které se v současné době objevují. Rodinné krize nastávají bez ohledu na to, jak je dlouhé soužití rodičů a dětí. Je třeba připravovat a uskutečňovat programy pro mladé i déle trvající rodiny.

Cíl:

Dostatečné spektrum zajímavých služeb, aktivit, vzdělávacích programů a informací pro rodiny. Jednodušší návrat rodičů do zaměstnání po rodičovské dovolené. Zvýšení zájmu o podnikání.

- Společnost přátel rodiny – podpora jejich vzniku, bezbariérový vstup, hlídání dětí, péče o rodiny a rodinné vztahy
- Internetové strany poskytující informace rodinám s dětmi (volný čas v regionu, služby pro rodiny)
- Podpora rovných šancí pro rodiče na rodičovské dovolené a po jejím skončení (zkrácené úvazky, vzdělávací programy během rodičovské dovolené a před návratem do zaměstnání, poradenství a podpora podnikání)

Zájmová a spolková činnost

Řešení podpory zájmové a spolkové činnosti formou grantů pomáhá zvýšit iniciativu a zájem o realizaci aktivit. Aktivní spolky odrazuje od vzniku občanského sdružení nebo jiné právní formy složitě založení, povinná administrace a vedení účetnictví. Zájmová sdružení pak odrazuje od realizace náročnějších aktivit závislých na finanční podpoře složitost přípravy, administrace a účetnictví projektů.

Cíl:

Cílená podpora aktivit zájmových sdružení formou grantových řízení. Pořádání kulturních a sportovních akcí pro veřejnost zájmovými sdruženími. Zakládání schopných a aktivních zájmových sdružení. Příprava projektů za účelem zvýšení absorpční schopnosti zájmových sdružení.

- Grantová řízení pro podporu spolkové činnosti
- Podpora profesionalizace neziskových organizací
- Zakládání zájmových sdružení
- Sportovní a kulturní akce pro veřejnost
- Příprava projektů zájmových sdružení

Vzdělávání, osvětová činnost a informovanost veřejnosti

Obyvatelé obcí mají zájem o vzdělávací programy, osvětovou činnost a chtějí být dostatečně informováni o dění ve své obci a jejím okolí.

Cíl:

Informování a vzdělání obyvatel obcí. Setkávání obyvatel obcí.

- Nabídka vzdělávacích programů pro veřejnost
- Osvětová činnost
- Informovanost veřejnosti

6. Spokojený návštěvník

Rakovnicko má dobrý potenciál pro turistiku v podobě atraktivní přírody a pamětihodností. Pro vytvoření zajímavé a provázané nabídky turistických produktů chybí řízení a organizace cestovního ruchu na úrovni regionu, ucelená a dobře vybavená síť turistické infrastruktury. Kolísá úroveň základních a doplňkových služeb v cestovním ruchu. Propagace a prezentace turistických cílů je zajišťována nekoordinovaně. Chybí nabídka turistických produktů.

Organizace cestovního ruchu

Předpokladem dobře řízené destinace je vytvoření funkční organizace cestovního ruchu. Tato organizace musí být vytvořena na základě spolupráce a partnerství subjektů poskytujících služby v cestovním ruchu a regionální samosprávou (obcemi, městy a svazky obcí). Takto vzniklá struktura bude potřebovat primárně finanční podporu, profesionálního manažera, odpovídající prostory, technické a kancelářské vybavení. Ke vzniku organizace cestovního ruchu na Rakovnicku bude nezbytné využít podpory v rámci Regionálního operačního programu (oblast podpory 2.3). Činnosti a existence organizace cestovního ruchu je možné udržet pouze za předpokladu finanční spoluúčasti poskytovatelů služeb v CR a získávání příjmů z poskytovaných služeb.

Cíl:

Vznik organizace cestovního ruchu – samostatné právnické osoby (obecně prospěšná společnost).

- Organizace cestovního ruchu v turistickém regionu Rakovnicko

Turistická infrastruktura

Dostatečný počet pěších a cyklistických tras, nedostatečná údržba, chybějící vybavení, informační systémy. Množství atraktivních, ale méně známých či neudržovaných turistických cílů.

Nedostatečné odstavné plochy a přístupové cesty k turistickým cílům. Chybějící doplňková infrastruktura neumožňuje dobré využití vodních ploch a toků pro rekreační koupání.

Cíl:

Udržovaná a kvalitně vybavená síť turistických tras, cyklistických tras, koňských stezek. Dobře vybavená vodácká trasa na Berounce pro rekreační plavbu. Atraktivní trasy využít pro budování zelených stezek. Využití přírodních zajímavostí a pamětihodností pro nové turistické cíle. Dostatečné odstavné plochy a přístupy k turistickým cílům.

- Budování pěších tras, cyklistických tras, koňských stezek, vodácké trasy na Berounce, zelených stezek, vycházkových okruhů, dětských turistických stezek, odpočinkových míst (včetně značení, mobiliáře a informačních systémů)
- Budování nových a úpravy stávajících turistických cílů
- Budování dopravního a místního značení turistických cílů
- Budování a obnova odstavných ploch, parkovišť a přístupů k turistickým cílům
- Budování, obnova a úprava vodních nádrží a vodních toků pro využití k rekreačnímu koupání

Základní a doplňkové služby v cestovním ruchu

Podpořit vznik ubytovacích a stravovacích kapacit především rozšířením stávajících a obnovou nevyužitých budov a zařízení. Nabídku základních služeb je třeba rozšířit o doplňkové služby – zejména půjčovny sportovních a rekreačních potřeb, úschovny kol. Důležité je zajištění informačního servisu o nabízených službách prostřednictvím informačních a rezervačních systémů, katalogů a průvodců.

Cíl:

Ve spojení s turistickou infrastrukturou prodloužit kvalitními službami ubytovacích a stravovacích kapacit dobu pobytu návštěvníků. Získat návštěvníky prostřednictvím kvalitních, zajímavých a aktuálních informací o poskytovaných službách.

- Vznik nových ubytovacích a stravovacích kapacit
- Vznik doplňkových služeb v cestovním ruchu (půjčovny turistických, sportovních a rekreačních potřeb, úschovny kol)
- Informovanost o službách v cestovním ruchu
- Aktivity zaměstnavatelů v cestovním ruchu směřujících k uplatnění sezónních zaměstnanců v období mimo turistickou sezónu
- Vzdělávání v cestovním ruchu

Propagace a prezentace regionu

- Výroba a distribuce tištěných propagačních a prezentačních materiálů
- Výroba a distribuce mapových podkladů, turistických průvodců a knih
- Prezentace na veletrzích a výstavách cestovního ruchu
- Internetová prezentace

Informační a návštěvnická centra

Vedle informačních center poskytují informační servis návštěvníkům některé subjekty poskytující služby v oblasti cestovního ruchu (kulturní památky, muzea, galerie). Samotné poskytování turistických informací, informací z oblasti kultury, sportu a podnikatelích v oblasti cestovního ruchu je nevýdělečnou činností. Udržitelnost provozu informačních center je velmi náročná. Kromě návštěvníků využívají jejich služeb i obyvatelé.

Cíl:

Efektivní a koordinované získávání, přenos a poskytování turistických informací, informací o společenských, kulturních a sportovních akcích. Odpovídající prostorové, technické a programové vybavení informačních center. Kvalitní a odborně vybavení zaměstnanci informačních center.

- Pořízení vybavení a technologií pro informační a návštěvnická centra
- Pořízení prostředků informačních technologií a programového vybavení pro provoz informačních a návštěvnických center
- Vzdělávání zástupců a zaměstnanců informačních a návštěvnických center

Turistické produkty a balíčky

Délka pobytu návštěvníků závisí na zajímavosti a atraktivitě turistických produktů. Pro jejich vytváření je nezbytná spolupráce subjektů poskytujících služby v oblasti cestovního ruchu.

Cíl:

Nabídkou zajímavých a atraktivních turistických produktů dosáhnout prodloužení délky pobytu.

- Tvorba, propagace a prezentace turistických produktů a produktových balíčků

7. Prosperující firma

Podpora podnikání má za cíl vznik nových pracovních míst, využití volných kapacit u podnikatelů zabývajících se sezónní podnikatelskou činností. Existence obchodů a služeb na vesnici je důležitá pro zamezení stěhování obyvatel do měst. V zemědělství je potřeba podpořit zejména drobné zemědělce a farmy k zavádění činností nezemědělské povahy. Podpora místních výrobků, tradičních řemesel a služeb má za cíl zvýšení atraktivity regionu pro jeho návštěvníky a také rozšíření sortimentu na místním trhu.

Drobní podnikatelé a malé firmy

Na vesnicích je nízký počet drobných podnikatelů a malých firem. Dochází k uzavírání obchodů a služeb. Místní podnikatele je zapotřebí podpořit formou nabídky nevyužitých budov a ploch pro vznik provozoven, pomoci při zpracování žádostí o podporu a zajistit účinnou propagaci. Zavádění nové výroby a využití moderních technologií umožní vznik nových pracovních příležitostí v místě podnikání.

Cíl:

Pro výrobu a služby využít především opuštěné budovy a plochy. Podpořit existenci obchodů a služeb na vesnicích. Zvýšit počet projektů podnikatelských subjektů ve venkovském prostředí. Propagací zvýšit konkurenceschopnost. Rozšiřováním výroby a zaváděním moderních technologií zvýšit počet pracovních příležitostí na vesnicích.

- Obnova nevyužitých budov a ploch pro podnikání
- Zařízení pro obchod a služby
- Zpracování projektů a projektových dokumentací k rozšíření nebo zavádění nových výrobních provozů
- Propagace v podnikání
- Rozšiřování výroby a využívání moderních technologií
- Podpora vzniku nových pracovních příležitostí

Drobné zemědělství

Zemědělská výroba je převažující ekonomickým odvětvím Rakovnicka. V současné době je venkov poznamenán hlubokým útlumem intenzivní zemědělské výroby ve spojení s existencí rozsáhlých a zanedbaných areálů rostlinné i živočišné výroby. Zemědělci mohou využívat přímé dotace ke zvyšování produkce, realizaci opatření ke zvýšení ekologické stability krajiny, podpoře turistiky a k dalším nezemědělským činnostem. Pro drobné zemědělce je obtížné zpracování žádostí o dotace.

Cíl:

Pomoc drobným zemědělcům při získávání dotací. Podpora zemědělské výroby drobných zemědělců a farem. Zapojení farem do agroturistiky a jezdeckví. Využití volných kapacit drobných zemědělců pro nezemědělské práce (zimní údržba silnic).

- Poradenství a administrace žádostí o podporu drobných zemědělců
- Zemědělská výroba drobných zemědělců a farem
- Agroturistika a jezdeckví na zemědělských farmách
- Nezemědělská činnost v rámci volné kapacity zemědělců

Místní výrobky, tradiční řemesla a služby

V regionu působí několik podnikatelů zabývajících se výrobou místních produktů a tradičními řemesly. Dobře prezentovaný atraktivní místní výrobek, řemeslo či služba se stává zajímavým a vyhledávaným turistickým cílem.

Cíl:

Zvýšit konkurenceschopnost a povědomí o zajímavých místních produktech, řemeslech a službách, zavedení značky „To pravé z Rakovnicka“. Přivést zákazníka (návštěvníka) na místo původu místních produktů, řemesel a služeb.

- Produkce místních výrobků tradičních řemesel a služeb
- Propagace a prezentace místních výrobků, tradičních řemesel a služeb
- Nabídka a prodej místních výrobků, tradičních řemesel a služeb

8. Místní akční skupina – akční patrioti, agilní partneři a aktivní pracovníci

K naplňování cílů a realizaci opatření a aktivit strategie je nezbytné zajištění technické asistence. Garantem pro dosažení podmínek udržitelného života na Rakovnicku je Místní akční skupina Rakovnicko, občanské sdružení, složená z aktivních zástupců jednotlivých cílových skupin. Hlavním dodavatelem servisních služeb pro MAS Rakovnicko, o. s. je kancelář Svazku měst a obcí Rakovnicka.

Partnerství a spolupráce

Realizace strategie rozvoje Rakovnicka závisí na úrovni partnerství a prostředí spolupráce mezi jednotlivými cílovými skupinami. Důležité je poskytování informací, výměna zkušeností a spolupráce na přípravě, realizaci a udržitelnosti aktivit. Některé mikroregiony nemají svého manažera.

Cíl:

Pokrytí regionu profesionálními manažery a zajištění jejich odborného vzdělávání. Pravidelná setkávání zástupců cílových skupin (komunitní plánování). Výměna zkušeností se zahraničními regiony a partnery.

- Vytvoření týmu regionálních manažerů
- Vzdělávání manažerů a zástupců cílových skupin

- Oborová a regionální setkání zástupců cílových skupin
- Regionální a zahraniční partnerství

Poradenství, vzdělávání a informační servis

Úspěšnost přípravy a realizace dotačních projektů závisí na úrovni a rozsahu poskytování poradenských služeb, zajišťování vzdělávání pro cílové skupiny a informačního servisu. Předpoklady pro realizaci a zprostředkování těchto služeb nejenom pro obce, ale i neziskovky a podnikatele má Svazek měst a obcí Rakovnicka a pracovní tým MAS Rakovnicko, o. s.

Cíl:

Vlastní a zprostředkovaný servis v oblasti poradenství, vzdělávání a informací pro cílové skupiny.

- Projektová příprava a administrace projektů
- Poradenství pro cílové skupiny
- Vzdělávací programy pro cílové skupiny
- Informační servis prostřednictvím internetových stran místní akční skupiny a zpravodaje Rakovnicko

Shromažďování informací, sběr dat z území, získávání zkušeností

Na úrovni Svazku měst a obcí Rakovnicka dochází ke sběru informací z rozvojových oblastí a odvětví. Tvořeny jsou databáze o cílových skupinách, potenciálu. Důležitá je výměna zkušeností na různých územních a odvětvových úrovních.

Cíl:

Vytváření informačních zdrojů a databází. Realizace informačních setkání, stáží, workshopů.

- Zásobník projektů a projektových záměrů
- Databáze zástupců cílových skupin
- Výměna zkušeností

Reprezentant a zástupce regionu

Svazek měst a obcí Rakovnicka si vybudoval pozici regionálního zástupce v rámci kraje, a to nejenom na úrovni územní samosprávy, ale i v oblasti turistického ruchu a dalších odvětvích a oblastech.

Cíl:

Prosazování zájmů regionu na územních úrovních. Podpora odvětvových, oborových a zájmových skupin na Rakovnicku.

- Prezentace aktivit regionu
- Aktivní účast v regionální politice

11. Popis realizace partnerství

Úloha subjektů při zpracování strategie:

- Svazek měst a obcí Rakovnicka jako garant zpracování strategie komunitní formou
- zapojení územní samosprávy (obce, mikroregiony), veřejnosti (obyvatel v obcích), oborových skupin v regionu do procesu přípravy a zpracování návrhů strategie rozvoje formou setkání, kulatých stolů, osobních jednání.

Rozhodovací proces:

- strategie rozvoje regionu bude projednána v orgánech MAS Rakovnicko, o. s. (členská schůze)
- zpracovaná strategie bude předložena k projednání zastupitelstvům obcí v území působnosti MAS Rakovnicko, o. s.
- na základě zpracované a projednané integrované rozvojové strategie bude připravovat programový výbor MAS Rakovnicko o. s. záměr MAS pro LEADER ČR a strategický plán LEADER pro LEADER+.

Míra zapojení a podněty partnerů na vzniku MAS a zpracování strategie:

- ke vzniku členské základny MAS byly na základě jednotlivých aktivit projektu osvojování schopností přizváni zástupci územní samosprávy (mikroregionů a obcí) a subjektů podle oborů v rámci kulatých stolů
- na vzniku MAS se podílely již existující vztahy a partnerská spolupráce mezi Svazkem měst a obcí Rakovnicka, který se stal iniciátorem vzniku MAS s některými aktivními subjekty v regionu (neziskové organizace a podnikatelské subjekty)
- na zpracování strategie se podílely aktivní obce oslovené k přípravě programových dokumentů na úrovni obcí, mikroregionů a subjekty ze soukromého sektoru, které byly osloveny na základě zpracovaných databází (kulaté stoly), schůzky ke strategii, sběr projektových záměrů.

Historie vzájemné spolupráce a vznik partnerství:

- vznik spolupráce mezi subjekty územní samosprávy a soukromým sektorem je datován ještě před založením MAS (viz 11.3 – aktivity Svazku měst a obcí Rakovnicka)
- k partnerství byli osloveni zástupci podle zpracovaných databází, dalšího procesu formování MAS a zpracování strategie a následně členy MAS se staly skutečně aktivní subjekty, které projevíly zájem o spolupráci na rozvoji území, kde působí.

Předpokládaný vývoj spolupráce:

- vývoj další spolupráce ovlivní nepochybně úspěšnost MAS v programech LEADER a spolupráce na společných projektech a aktivitách s využitím podpory z dalších programů podpory (partnerství na projektech, zpracování projektů, poskytování informací o možnostech přípravy, realizace a podpory projektů).

Informovanost obyvatelstva:

- obyvatelstvo bylo o vzniku a formování MAS informováno prostřednictvím setkání s občany jednotlivých obcí (uskutečnila se díky aktivnímu působení starostů a manažerů mikroregionů v území)
- jako další informační zdroj byl využit regionální tisk, který informoval o rozhodujících aktivitách a setkáních v rámci projektu osvojování schopností MAS
- vyrobeno bylo pro potřeby obcí, potenciálních partnerů i obyvatel regionu několik druhů informačních materiálů, letáků a brožur, které byly distribuovány do území především prostřednictvím obcí a partnerů (členů MAS)
- pro informování veřejnosti byly využity také internetové strany Svazku měst a obcí Rakovnicka a v závěru projektu osvojování schopností byla zajištěna výroba internetových stran MAS Rakovnicko, o. s., podle statistik návštěvnosti vyhledávalo informace o MAS pouze omezené množství zájemců, kteří se však následně osobně kontaktovali s dalšími dotazy a požadavky na podrobnější informace o možnosti zapojení do aktivit MAS.

12. Organizace MAS Rakovnicko, o. s.

Struktura a organizace MAS Rakovnicko, o. s.:

- právní subjektivita MAS je občanské sdružení
- struktura MAS je dána stanovami zaregistrovanými MV ČR
- činnost MAS začal řídit ještě před ukončením projektu osvojování schopností MAS samostatný manažer v pracovněprávním poměru s občanským sdružením
- vrcholným orgánem je členská schůze, stanov MAS dále stanoví vznik programového výboru, výběrové komise a monitorovacího (kontrolního) výboru, statutárním orgánem MAS je předseda občanského sdružení

Zkušenosti osob zapojených do činnosti MAS:

- zástupci subjektů zapojení do členské základny a struktury MAS mají zkušenosti s přípravou a realizací projektů v oblasti rozvoje regionu, obcí, neziskové sféry
- menší zkušenosti se zapojením do partnerství a spolupráce mají do MAS zapojené podnikatelské subjekty

Rozdělení odpovědnosti:

- odpovědnost za činnost MAS má statutární orgán – předseda MAS
- odpovědnost za výkon aktivit MAS, řízení realizace strategie má kancelář sdružení vedená manažerem MAS
- odpovědnost za zpracování záměrů a strategických plánů LEADER bude mít programový výbor, který bude zformován po ukončení projektu osvojování schopností MAS

Manažer MAS:

- jako manažer MAS bude působit v pracovněprávním vztahu od 1.11. 2007 Bc. Linda Polcarová, studentka VŠE Praha
- manažerka získala počáteční zkušenosti při spolupráci na realizaci projektu osvojování schopností MAS
- v závěru projektu manažerka MAS převzala aktivity spočívající s organizační činností a administrativou MAS Rakovnicko v plném rozsahu
- manažerka MAS se začala aktivně zapojovat do informačního procesu a vzdělávání směrem k zapojení MAS do programů LEADER ČR a LEADER+.

Technické prostředky kanceláře sdružení a manažera MAS:

- k zabezpečení činnosti MAS v souvislosti s realizací strategie bude kancelář sdružení a manažerka MAS využívat technické prostředky Svazku měst a obcí Rakovnicka
- v současné době má kancelář sdružení k využití společné kancelářské prostory s kanceláří Svazku měst a obcí Rakovnicka (pracovní pozice + jednací místnost pro 15 osob), vlastní notebook, připojení na internet (včetně mobilního připojení při práci mimo kancelář), dataprojektor, tiskařský stroj, diktafon, fotoaparát, flipcharty, laminátor, přístroj na kroužkovou vazbu, služební automobil Svazku měst a obcí Rakovnicka

13. Vztah strategie k ostatním programovým dokumentům uplatněným v území

Existující rozvojové dokumenty a strategie rozvoje pro dané území a jejich cíle:

- Program rozvoje Středočeského kraje – celkový rozvoj území kraje
- Program rozvoje cestovního ruchu Středočeského kraje – rozvoj cestovního ruchu na území kraje
- Koncepce Enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve Středočeském kraji
- Koncepce zdravotnictví ve Středočeském kraji
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji 2006

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA RAKOVNICKO, OBČANSKÉ SDRUŽENÍ

- Akční plán Strategie protidrogové politiky Středočeského kraje na období 2005 – 2009
- Generel cyklistických tras a cyklostezek na území Středočeského kraje
- Územní plán velkého územního celku Rakovnicko
- Integrované strategie mikroregionů Balkán (Program sociálně ekonomického rozvoje mikroregionu), Čistá-Senomaty, Jesenicko, Kněžves, Křivoklát, Novostrašecsko, Poddžbánsko
- Integrovaná rozvojová strategie územního obvodu okresu Rakovnicko 2005

Spojitost strategie s územními aktivitami týkajícími se rozvoje venkova v oblasti ochrany památek, ochrany přírody a krajiny:

- strategie svými prioritami naplňuje předmět činnosti subjektů zapojených do tvorby strategie
- v oblasti ochrany přírody je to koncepce Správy CHKO, aktivity občanských sdružení (Vlastivědný sbor Rakovnicka s okolím)
- v oblasti ochrany památek jsou to aktivity občanských sdružení (Vlastivědný sbor Rakovnicka s okolím)

Spolupráce se subjekty mimo členskou základnu MAS:

- MAS a její členové aktivně spolupracují zejména s územními pobočkami státních organizací – jako je NPÚ Středních Čech – správa hradu Křivoklát a správa hradu Krakovec, Lesy České republiky – LS Křivoklát, LS Lužná, LS Žatec, Krajská hospodářská komora Středních Čech
- významné je partnerství a spolupráce se Středočeským krajem (odbor regionálního rozvoje, odbor evropské integrace, odbor informací a styku s veřejností), Úřadem regionální rady NUTS 2 Střední Čechy

Rakovník, říjen 2007

Radomír Dvořák, předseda občanského sdružení MAS Rakovnicko, občanské sdružení

Doložka o projednání:

Integrovaná rozvojová strategie Rakovnicko byla projednána na konferenci MAS Rakovnicko dne 18. 10. 2007.

Bc. Linda Polcarová, manažerka MAS Rakovnicko, o. s.